Bezczelny napad rabunkowy w śródmieściu Lwowa.

Nr. 192. **Lwów, Sobota 21. Sierpnia 1926 r.** **Rok XLIV. (2)**

CENA NUM[ERU] 20 g[r.]

PRENUME[RATA]: Miesięczn[ie we] Lwowie 4 z[ł] z dostawą [do do]mu i w [całej] Polsce z przesyłką pocztową 4 zł 80 gr., zagranicą miesięcznie 6 50 gr. Dla urzędników państw. i nauczycieli miesięcznie 3 zł. 50 gr.

[KURJE]R LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 15. Telefon redakcji 19, w nocy 29-19. Tel. adm. 32-19. Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów. Rękopisów nie zwraca się. Redaktor naczelny przyjmuje: od 1-2 w południe. P. K. O. Nr. 153.215.

Rada prawnicza.

Lwów, 20 sierpnia.

(z) Wprowadzona do naszego ustroju rozporządzeniem P. Prezydenta Rzpltej nowa instytucja Rady Prawniczej, jest ważnym krokiem naprzód na drodze uporządkowania dotychczasowego chaosu i przypadkowości w pracach legislacyjnych.

Potrzebę reformy na tem polu odczuwała zgodnie **cała trzeźwa opinja społeczna.** Wobec wewnętrznej rozbieżności opinji sejmowych i przeraźliwej ignorancji posłów, utworzenie instytucji, powołanej do opracowywania projektów ustaw, **wedle ścisłych wymogów dyscypliny kodyfikacji i techniki prawniczej, stało się sprawą niezbędną i pilną.** Zrealizowanie tego postulatu natrafiało jednak na silny opór zazdrosnego **o swą nieograniczoną władzę Sejmu,** a zdane na łaskę i niełaskę sejmowego wszechwładztwa **rządy, musiały poniechać** kilkakrotnie podnoszonych projektów o powołaniu do życia takiej instytucji.

Dopiero wolny od tych więzów **gabinet prof. Bartla,** któremu sejmowy miecz Damoklesa już nie grozi, mógł przystąpić do położenia **racjonalniejszych zrębów pod polskie prace ustawodawcze.**

Najistotniejszą cechą rozporządzenia P. Prezydenta o powołaniu Rady Prawniczej jest **celowość.** — Kompetencje, zakreślone nowemu organowi, są **dostatecznie szerokie,** by mógł on sprostać zadaniom, dla których został utworzony. Nie szło wszak o stworzenie nowego czynnika legislacyjnego, wyposażonego **w samodzielną inicjatywę ustawodawczą,** lecz o powołanie do życia **organu fachowego,** mającego badać rządowe projekty ustaw i rozporządzeń **pod względem praworządności i techniki prawniczej.**

Tem tłumaczyć należy odrzucenie projektowanej nazwy **Rady Stanu;** przyjęta nazwa **Rady Prawniczej** uwypukla bowiem tem dobitniej **właściwe pole działania nowej instytucji.**

Wedle brzmienia rozporządzenia, w skład Rady Prawniczej wejdą **członkowie zwyczajni,** mianowani przez P. Prezydenta Rzpltej na wniosek Rady Ministrów z pośród osób, **wyróżniających się znajomością prawa i administracji państwowej.** Rozporządzenie nie mówi wyraźnie, czy muszą to być **zawodowi prawnicy i nie określa ich liczby,** pozostawiając te szczegóły uznaniu Rządu. Obok radców zwyczajnych, **będą powoływani przez ministra sprawiedliwości radcy nadzwyczajni** z pośród znawców szczególnych dziedzin zarządu państwowego. Ponadto zastrzega rozporządzenie ministrowi sprawiedliwości prawo wyznaczania referentów Rady Prawniczej.

Kompetencje Rady Prawniczej określa art. 5-ty rozporządzenia. Zadaniem Rady jest opinjowanie rządowych projektów ustaw, rozporządzeń, przyczem projekty rozporządzeń P. Prezydenta **„powinny być“** przekazane Radzie do opinji, natomiast wszystkie inne projekty ustawodawcze **„mogą być“** poddane konsultacji Rady. **Opinja Rady Prawniczej nie jest dla Rządu wiążącą.** Procedury konsultowania Rady rozporządzenie nie określa ściśle, przewiduje bowiem zasięganie opinji poszczególnych radców, jak i opinji komisyj stałych i tworzonych ad hoc, nie dając pozatem bliższych wskazówek w tym względzie. **Prezesem** Rady jest minister sprawiedliwości, ma on przeto dominujący wpływ na tok obrad Rady.

Zaznaczyć należy w końcu, że rozporządzenie nie wspomina zupełnie **o stosunku Rady Prawniczej do Izb ustawodawczych.** — Wnioskując **a contrario,** oznacza to, że Sejmowi i Senatowi nie wolno odsyłać do Rady żadnych projektów, ani też nie wolno Radzie do Izb się zwracać. Rozporządzenie nie mówi również o tem, czy członkowie parlamentu mogą być do Rady powoływani.

Rada Prawnicza wniesie do naszego życia państwowego nowe, bardzo pożądane momenty. Będzie to przedewszystkiem **organ, wprowadzający ciągłość do prac prawodawczych i reprezentujący duży kapitał fachowego wykształcenia.**

—oo—

Pakt przyjaźni między Polską a Jugosławią

Warszawa, 19. 8. (PAT.) Celem **zacieśnienia węzłów przyjaźni** tak szczęśliwie istniejących pomiędzy **Rzeczypospolitą Polską a królestwem S. H. S.** odnośne rządy uzgodniły **tekst paktu przyjaźni i traktatu o arbitrażu i konsyljacji,** których podpisanie nastąpi w Genewie, we wrześniu b. r. Przez traktaty te, oparte w zupełności na zasadach Ligi Narodów **oba rządy chcą dać nowy dowód pokojowego ducha, jakim są ożywione.**

—xoox—

Wielka katastrofa w hucie górnośląskiej.

8 górników zasypanych.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 19 sierpnia.

W Hucie Laura na Górnym Śląsku zdarzyła się onegdaj straszna katastrofa. **8 górników zostało zasypanych wskutek zawalenia się filarów, podtrzymujących strop kopalniany.** Dotychczas **wydobyto zwłoki 2-ch górników oraz czterech górników ciężko rannych.** Sztygar **Leonard,** który kierował akcją ratunkową, uległ **ciężkiemu obrażeniu.**

—xoox—

Głośny z procesu Steigera Olszański

aresztowany pod zarzutem kradzieży.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 19 sierpnia.

W Gdańsku aresztowano ukraińskiego studenta **Olszańskiego** pod zarzutem kradzieży. Jest on **identyczny z osobnikiem, który swego czasu zeznał przed policją w Berlinie, jakoby dokonał zamachu na b. prezydenta Wojciechowskiego** — o co był oskarżony Steiger. Polskie władze zapewne będą się domagały wydania Olszańskiego.

Olszański nie będzie wydany władzom polskim.

Gdańsk, 19. 8. (PAT). „Danz. Volksstimme“ donosi, że policja gdańska aresztowała przed kilku dniami studenta ukraińskiego Olszańskiego, **który w roku 1924 dokonał we Lwowie zamachu na ówczesnego prezydenta Wojciechowskiego.** Olszański po zamachu uciekł do Niemiec i ukrywał się w Berlinie. Zmuszony do opuszczenia Niemiec, udał się **do Gdańska, gdzie przebywał pod nazwiskiem Reuss.**

Aresztowany pod zarzutem kradzieży, Reuss **przyznał się, że jest poszukiwanym przez władze polskie Olszańskim.** Narazie przebywa on w areszcie. Dziennik dodaje, że Olszański **nie będzie wydany władzom polskim, gdyż jako przestępca polityczny, korzysta w Gdańsku z prawa asylu.**

Premjer Bartel a gospodarka w monopolu tytoniowym.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 19 sierpnia.

Premjer Bartel zainteresował się bliżej gospodarką w monopolu tytoniowym i przesłał list do ministra skarbu, w którym prosi o podanie **bilansu gospodarczego monopolu za r. 1925,** oraz pewnych szczegółów gospodarki w r. 1926.

—oo—

ZMIANA NA STANOWISKU WOJEWODY NOWOGRODZKIEGO.

Warszawa. (Tel. wł.) Stanowisko wojewody nowogrodzkiego objąć ma p. Zygmunt **Beczkowski.** Gen. Januszajtis przezedłby w takim razie do czynnej służby w armji.

—oo—

KOMISARZ RZĄDU W WARSZAWIE.

Warszawa. (Tel. wł.) W najbliższym czasie ma nastąpić definitywna nominacja gen. **Sławoj-Składkowskiego** na komisarza rządu w Warszawie. Gen. Składkowski pełni dotychczas swe funkcje prowizorycznie.

—oo—

ZATONIĘCIE PAROWCA TURECKIEGO.

Paryż, 19. 8. (PAT). Prasa donosi z Konstantynopola, że na Morzu Czarnem **zatonął parowiec turecki „Subania“,** przyczem zginęło 13 osób.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 19 sierpnia: w Warszawie 9.05 zł.; w Krakowie 9.07 zł.; we Lwowie 9.05 zł.

Kursa urzędowe giełdy warszawskiej. Dolar. Transakcje: 9.02; Sprzedaż: 9.04; Kupno: 9.00.

N. Jork. Transakcje: 9.07; Sprzedaż: 9.09; Kupno: 9.05.

Tendencja utrzymana.

Zurych urzędowy. Warszawa 00.00; N. Jork 5.175; Londyn 25.1525; Paryż 15.00; Wiedeń 73.10; Praga 15.32; Włochy 17.075; Belgja 14.35; Budapeszt 72.35; Sofija 3.74; Holandja 207.65; Oslo 113.55; Kopenhaga 137.5875; Sztokholm 138.575; Hiszpanja 80.000; Bukareszt 2.40; Berlin 123.2125; Belgrad 9.125.

Pogiełda nowojorska. Warszawa 10.69; Londyn 4.865; Paryż 2.865; Wiedeń 14.12; Praga 2.9625; Włochy 3.2925; Belgia 2.77; Budapeszt 14.12; Szwajcarja 19.32; Sofja 0.72; Holandja 40.12; Oslo 21.95; Kopenhaga 26.58; Sztokholm 26.78; Hiszpanja 15.55; Bukareszt 0.4640; Berlin 23.81; Belgrad 1.77.

—oo—

Zjazd nauczycielstwa polskiego we Francji

(Od naszego korespondenta.)

Paryż, w sierpniu.

Szkolnictwa polskiego we Francji niema — jest tylko nauczanie polskie, które natrafia na trudności, wynikające głównie z niechęci, z jaką traktują nauczyciele francuscy **nauczanie w języku polskim**. Najgorzej dzieje się na północy, gdzie tylko w rzadkich wypadkach zostawia się zupełną swobodę nauczycielowi polskiemu.

W okręgu konsulatu w **Lille**, w departamencie Nord, liczba dzieci polskich wynosi 10.373, z tego w wieku szkolnym jest 6250 dzieci. Z **nauki języka polskiego korzysta — 1300 dzieci, 4950 dzieci pozostaje bez nauki polskiej.** Nauczycieli polskich w tym departamencie jest 10, **brak jeszcze 38 sił nauczycielskich.**

W departamencie **Pas de Calais**, należącym również do okręgu konsularnego Lille, liczba dzieci wynosi 32.870, w wieku szkolnym 18.640. — **Z nauki języka polskiego korzysta 5330 dzieci, bez nauki polskiego pozostaje 13.130.** Nauczycieli jest 41, **brak jeszcze 106.**

W obu departamentach północnych okręgu konsularnego w Lille, **nauki polskiej udziela się w 15 osadach, a 40 osad**, posiadających wysoki procent dzieci polskich, **jest zupełnie pozbawionych nauczania polskiego.**

Znacznie **lepiej przedstawia się sytuacja w środkowej i wschodniej Francji.** W okręgu konsulatu lyońskiego liczba dzieci wynosi 6460, z tego w wieku szkolnym 3530. **Na naukę polską uczęszcza 1565 dzieci, bez nauki pozostaje 1956.** Nauczycieli polskich **jest 24, a brak jeszcze 10-ciu.**

Podobnie jest w okręgu konsulatu w **Strasburgu**: liczba dzieci wynosi 5100, w wieku szkolnym 2240. Na naukę polską uczęszcza 1170 dzieci, **bez nauki pozostaje 1070.** — Nauczycieli jes 9, brak 8-miu.

Gorzej jest w okręgu konsulatu w **Marsylji**: dzieci jest 5230, w wieku szkolnym 2300. **Z nauki polskiej korzysta 250, nie korzysta 2050.** Nauczycieli polskich **jest 3**, a być powinno 15.

Beznadziejnie przedstawia się sytuacja w okręgach konsularnych **Havre i Paryż**, brak tam zwartych kolonji polskich. Liczba dzieci polskich w tych dwu okręgach wynosi około 3000, w wieku szkolnym jest 1500; z nauki polskiego korzysta 100 dzieci, 1400 pozostaje bez nauki. Jest tylko 1 nauczyciel, a powinno być 10.

Dla całej Francji otrzymujemy dane następujące: **dzieci polskich jest 63.053, z tego w wieku szkolnym 34.460.** Z nauki języka polskiego korzysta 9715 **dzieci, bez nauki polskiej pozostaje 24.745.** Nauczycieli polskich **jest 88, a pracę znalazłoby jeszcze 183.**

W najkorzystniejszym razie **udziela się w każdym oddziale polskim 3 godziny nauki dziennie**, przez dalsze trzy godziny dzieci uczą się w języku francuskim. W wielu razach jednak nauka dzienna w języku polskim trwa zaledwie godzinę, często tylko 30 minut, czasem nawet tylko 15 minut, **a w niektórych kolonjach tylko godzinę tygodniowo!**

Jako powód nieuczęszczania dzieci polskich na naukę polską, podają nauczyciele **najczęściej niechęć lub obojętność rodziców.**

Ogólny Zjazd Związku Polskiego Nauczycielstwa po dwudniowych obradach, odbytych w tych dniach **w Lille, uchwalił szereg rezolucji** — między temi, następujące:

„Ogólny Zjazd nauczycieli polskich we Francji, poleca zarządowi głównemu przesłanie inspektorom szkolnym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej adresów oddziałów polskich we Francji w celu zainteresowania ich potrzebami uzupełnienia wiadomości krajoznawczych i historycznych na terenie szkół polskich na emigracji. **Szkoły polskie w kraju powinny porozumieć się w tej sprawie bezpośrednio z oddziałami polskiemi we Francji.**

Zjazd walny Związku Polskiego Nauczycielstwa we Francji, poleca zarządowi głównemu **zwrócić się do polskich organizacji społecznych w kraju, mających na celu pomoc kulturalno - oświatową, o współdziałanie w dostarczaniu wychodźtwu książki polskiej**".

Dalsze rezolucje podkreślają konieczność **współpracy z polskiemi organizacjami robotniczemi we Francji na polu oświatowem**, konieczność zabiegów o prywatną szkołę polską dla dzieci na emigracji, **potrzebę otwarcia gimnazjum polskiego we Francji** i wreszcie konieczność rozszerzenia nauki przedszkolnej dzieci małych.

—oo—

Z za kulis sowieckich.

Warszawa, (Tel. wł.)

Ajencja telegr. Russpress donosi: Najwyższy sąd sowiecki **odrzucił prośbę o ułaskawienie**, wniesioną przez obrońców 14-tu włościan, skazanych przez sąd sowiecki w Witebsku **na karę śmierci** za zamordowanie kilku komunistów oraz urzędników sowieckich. Wykonano wyroki śmierci.

Oddział **powstańców przeciwsowieckich** dokonał pomiędzy stacjami Czedasz i Gażyr **napadu na pociąg osobowy dążący do Jekaterynodaru.** Pomiędzy służbą kolejową a powstańcami wywiązała się strzelanina, wskutek której powstańcy zastali zmuszeni do cofnięcia się wgłąb przyległego lasu. Kilka osób z liczby pasażerów pociągu oraz służby kolejowej zostało rannych.

*

W Moskwie w dzielnicach robotniczych rozpowszechniane są odezwy, podpisane przez „Rosyjską robotniczą partję sowiecką". Odezwy nawołują ludność Moskwy **do walki z dyktaturą partji komunistycznej**, żądając: zniesienia przywilejów tej partji i jej członków, równouprawnienia politycznego wszystkich obywateli Rosji bez różnicy pochodzenia, zaprzestania walki z religją, likwidacji międzynarodówki komunistycznej, **przywrócenia państwu sowieckiemu nazwy „Rosja"**, oraz dokonania nowych wyborów do wszystkich sowietów miejskich i wiejskich.

Odezwy oświadczają, że „Rosyjska robotnicza partja sowiecka" dążyć będzie do przekształtowania Rosji na **narodowe państwo sowieckie.**

—oo—

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Walka o program w Rosji.

Warszawa. (Tel. wł.).

Onegdaj przybyła tu grupa Rosjan, którzy zbiegli z Mińska przez tak zwaną „granicę zieloną" w obawie przed wypadkami, jakie mają się rozegrać w Rosji.

Według zapewnień tych ludzi. **w Mińsku i na całej Białorusi sowieckiej, wre walka między Stalinem, Trockim i Zinowjewem.**

Walka ta, toczy się narazie wewnątrz partji komunistycznej, zwłaszcza iż wojsko zachowuje się biernie **i całkiem niedwuznacznie** podkreśla swoją „neutralność".

Tej walce trzech potężnych odłamów partji komunistycznej przypatrują się z przerażeniem **spokojni mieszkańcy, niepewni jutra.**

„Głos Codzienny" donosi:

„Mińsk cały jest pod bronią. — Ściągnięto liczne pułki krasnoarmiejców z prowincji.

Również obsadzono nader mocno granicę polsko - rosyjską. W Mińsku panuje popłoch. Wszyscy tak zwani „starzy" komisarze i dygnitarze sowieccy **uciekli do Berlina wraz z rodzinami**, pod pozorem „kuracji". — Również nieliczne już dziś grupy t. zw. „nacjonalistów", starają się wszelkiemi sposobami opuścić Rosję i przekradają się masowo do Polski.

Po mieście krążą silne patrole wojskowe i **dokonano ostatnio licznych aresztowań.** Narazie panuje spokój, ma on jednak wiele cech — **„spokoju przed burzą".**

—oo—

Tajemnicza śmierć dowódcy floty findlandzkiej.

Ryga, (Tel. wł.)

Wizyta floty finladzkiej na **Łotwie została przerwana z powodu nagłego zgonu komandora Roosa**, który dowodził ekskadrą finlandzką. **Pisma ryskie donoszą, że zgon komandora nastąpił w tajemniczych okolicznościach.** Znaleziono go nad ranem w łóżku w kajucie bez oznak życia. Lekarze skonstatowali **otrucie gazem świetlnym**, oględziny zaś **kajuty** stwierdziły, że jedna z rur gazowych była przecięta tajemniczą ręką. Śledztwo nie ujawniło dotychczas winowajców tej zbrodni, lecz opinja publiczna przekonana jest, **że działała tu ręka Moskwy.** Wizyta floty finlandzkiej w Rydze miała być etapem zbliżenia pomiędzy marynarką finlandzką a marynarką łotewską. Komandor Roos znany był jako **wróg komunizmu.** Swoją karjerę wojskową rozpoczął w marynarce rosyjskiej. Od 1918 służył we flocie findlandzkiej.

—oxox—

Demilitaryzacja Europy.

Paryż. (Tel. wł.).

„Observer" zamieszcza dane, dotyczące **stopniowej demilitaryzacji Europy.** Zdaniem dziennika tego liczebność wojska w Europie zmniejszyła się o 1 i pół miljona ludzi.

Największe redukcje zostały dokonane w państwach skandynawskich. **Szwecja** zmniejszyła swą stałą armję ze 120 tysięcy do 25.5 tys. wojskowych. **Norwegia** z 60 tysięcy do 4.4 tysięcy, a **Danja** z 33 tysięcy do 9 tysięcy.

W cyfrach tych nie jest jednak uwzględniona milicja. **Francja zredukowała swą armję** w porównaniu z 1913 r. **o 300 tysięcy ludzi.** Obecnie zaś projektuje zmniejszenie czasu służby wojskowej w piechocie. Jeżeli ten projekt przejdzie, to we Francji **będzie służyć tylko 97 tysięcy Francuzów i 100 tysięcy tuziemców.**

Anglja również bardzo poważnie **zredukowała** swą armję, szczególnie w Indjach. Zwiększyła się natomiast jej flota powietrzna.

Belgja zmniejszyła swe wojsko z 119 tysięcy do 81.7 tysięcy, Hiszpanja z 216 tysięcy do 124 tysięcy ludzi.

Jedynie Włochy zwiększyły swą armję w ciągu ostatnich trzech lat z 210 tysięcy do 259.8 tysięcy ludzi. — Mimo to w porównaniu z 1913 rokiem, armja włoska zmalała o 30 tysięcy żołnierzy.

Zmniejszenie się liczby wojsk, nastąpiło również w **Środkowej Europie i na Bałkanach.**

Jedynie Polska, Łotwa, Litwa Finlandja i Rumunja, powiększyły liczebność swoich armij, ze względu na swe geograficzne położenie.

W 1921 roku Polska — zdaniem „Observera" — liczyła wojska wraz z jeńcami państw obcych 318.5 tysięcy. Cyfra ta, uległa od tego czasu znacznym zmianom. **Liczebność armji rosyjskiej przekracza cyfrę pół miljona żołnierzy.**

—ox ox—

Polska a Hiszpanja i Brazylja.

Warszawa. (Tel. wł.).

Bawiący w Warszawie profesor ekonomji i poseł do parlamentu angielskiego dr. **Hugh Dalton**, wyraził się w sposób następujący **o sprawie stałego miejsca dla Polski w Radzie Ligi Narodów:**

„Polska ma największe do tego prawo. Hiszpanja bowiem miała **wielką przeszłość**, a nie widać jej przyszłości. Brazylja ma przed sobą **wielką przyszłość**, ale jest krajem **bez przeszłości.** Przed Polską zaś krajem **o wielkiej i wspaniałej przeszłości**, otwiera się **niemniej wspaniała przyszłość".**

Profesor Dalton, członek niezależnej partji pracy, zajmuje się specjalnie **sprawami zagranicznemi w skali międzynarodowej.** Zwiedził on **już Gdańsk i Warszawę**, stąd udaje się na Kresy wschodnie, a potem do Lwowa, Krakowa, Zakopanego i Katowic.

Francuska eskadra bojowa w Gdyni.

Gdańsk. (Tel. wł.).

Lekka eskadra francuska, złożona z kontrtorpedowców „Chacal", „Jaguar", torpedowca „Simoun" i z łodzi podwodnych „Soufflot" i „Marsouin" pod dowództwem kapitana **de Ponteves**, ma wykonać **manewry** od połowy sierpnia do 25 września r. b. **na morzu Bałtyckiem.**

Podczas tych manewrów eskadra zawinie **do portu w Gdyni w dniu 9 września** i urządzi tam **7-mio**dniowy postój.

—oo—

Z Teatru Nowości.

„300 dni" (L'enfant du Miracle) farsa w 3 aktach P. Gavoulta i R. Charvey'a.

Lwów, 20 sierpnia.

Mocno podstarzała, dobra jednak na sezon „ogórkowy" farsa, wyreżyserowana została starannie przez p. Okornickiego, aby mieć jednak powodzenie, musi być lepiej obsadzona i grana w jeszcze spieszniejszym tempie. Tymczasem **niektóre role były powierzone nieodpowiednim siłom** tak, że chwilami akcja słabła, zacierało się tempo, farsa nużyła.

Naturalnie, iż przedmiotem ogólnego zainteresowania był **Zelwerowicz, kapitalny w masce, ruchach, mimice**, grający rolę budowniczego Croche'a z tym żywiołowym humorem, którym zawsze bezpodzielnie zajmuje widownię. Obok niego zasłużone oklaski zbierała nigdy niezawodna **Trapszo**, dalej **Michnowska** (nie dla niej rola!), **Żelichowska, Szczęsna, Okornicki, Czaki** i inni.

Och, jak już dosyć mamy tych ustawicznych fars tegorocznych w teatrach miejskich!

Zast.

—oo—

WYJAZD MIN. ZALESKIEGO DO GENEWY.

Warszawa. (Tel. wł.).

Minister spraw zagranicznych p. Zaleski wyjechać ma do Genewy już 25 **bm. Prawdopodobnie zatrzyma się w Paryżu.**

—oo—

EPIDEMJA SAMOBÓJSTW WE WIEDNIU.

Wiedeń. (Tel. wł.).

W ostatnich dniach wzrosła liczba samobójstw w Wiedniu w zastraszający sposób. Powodem przeważnie **nędza**. Między ofiarami jest również żona zmarłego tragicznie tutejszego znanego dziennikarza **Sternbacha**, która z **żalu po mężu** popełniła samobójstwo.

—oo—

Amnestja podatkowa.

Warszawa, (Tel. wł.)

Do wszystkich Izb skarbowych **rozesłało ministerstwo skarbu okólnik**, w którym zapowiada amnestję wszystkich podatków zaległych za czas do 1-go stycznia 1925. Z amnestji tej będą mogli korzystać tylko **zubożali podatnicy**, którzy wniosą podania indywidualne **do właściwych urzędów skarbowych I. instancji**.

Urzędy skarbowe na podstawie tych podań zubożałych podatników przeprowadzą **dochodzenia**. Brane będą pod uwagę listy podatników zubożałych, przedstawione **przez lokalne organizacje kupieckie** urzędom skarbowym. Ostateczną decyzję wydadzą Izby skarbowe, którym przedstawią zebrane materjały wraz z swą opinją poszczególne urzędy skarbowe.

—oo—

Nieudałe sfinansowanie kopalń borysławskich.

Wiedeń, (Tel. wł.)

Firma wiedeńska posiadająca kopalnie w Borysławiu chciała się przemienić w spółkę akcyjną i oddała sfinansowanie tego znanemu **pośrednikowi V. Taussig.**

Pośrednik ów wydostał od owej firmy na koszta przeprowadzenia tej transakcji **paręset funtów szterlingów**, odbył podróż do Londynu i—jak się później okazało—wiadomości jego o pozyskaniu finansistów dla kopalń borysławskich były zmyślone. Pisma tutejsze rozdmuchują do rozmiarów sensacji tę aferę, poza którą kryją się również **zawiedzione nadzieje firmy...**

Fanssig był w czasach inflacji **znacznym menamerem naftowym** i między innymi założył firmę „Karpatia" należąca obecnie do koncernu „Galicja".

—xo ox—

Eksplozja prochowni w Csepel
spowodowała wykrycie dawnej zbrodni.

Wiedeń. (Tel. wł.).

Z Budapesztu donoszą o sensacyjnem wykryciu dawno dokonanej zbrodni morderstwa, której wyjaśnienie **zawdzięcza się znanej katastrofie na wysepce Csepel**. Wśród aresztowanych, a podejrzanych o nieostrożne odrzucenie papierosów w fabryce amunicji robotników, znajdował się również niejaki **Kovacs.**

Posądzenie go o zawinienie katastrofy, okazało się **nieuzasadnionem**, jednakowoż przyaresztowanie Kovocsa, wywołało sensację wśród jego sąsiadów. Kovacs żył z wdową po malarzu szyldów Grellerze, który **przed kilkoma laty znikł wśród podejrzanych okoliczności**. Od pierwszej chwili sąsiedzi podejrzywali Kovacsa i wdowę po malarzu o dokonanie mordu. Z okazji obecnego przytrzymania Kovacsa, **policja zajęła się ponownie** tą sprawą i na skutek śledztwa **wdowa Grellerowa przyznała się do czynu.**

W ogrodzie odkopano **zwłoki zamordowanego**. Czynu dokonała Grellerowa i Kovacs, przy udziale małżeństwa **Buczka**, zawodowych włamywaczy. Wszystkich przyaresztowano. — W ten sposób katastrofa w Csepel, stała się pośrednią przyczyną odkrycia starej zbrodni.

ZNIESIENIE NIEDZIELI.

Ryga. (Tel. wł.).

Z Moskwy donoszą, iż władze sowieckie obwodu Sachalińskiego postanowiły znieść **świętowanie niedzieli** i przenieść tygodniowy dzień świąteczny z niedzieli na wtorek.

Przeciw likwidacji Banku Rolnego.

Warszawa, 19. 8. (AW.) Minister reform rolnych p. **Staniewicz** oraz minister rolnictwa **Raczyński** są stanowczo przeciwni zamierzonej likwidacji państwowego Banku Rolnego, uważając **iż likwidacja banku mogłaby uniemożliwić przeprowadzenie reformy rolnej**. Ustawa o reformie rolnej oparta jest na współdziałaniu okręgowych urzędów ziem skich, min. reform rolnych oraz Banku Rolnego.

Warszawa, 19. 8. (AW.) Prof. Kemmerer zapytany ze strony Rządu, czy prawdą są pogłoski o stanowisku jego w sprawie likwidacji Banku Rolnego, oświadczył, że **nie posiana dotąd ustalonej opinji o wnioskach jakie przedłoży Rządowi.** Informacje prasy o projektach likwidacji Banku Rolnego są bezpodstawne.

—oo—

O rozbudowę polskiej floty handlowej.

Warszawa, 19. 8. (AW). Na ostatniem posiedzeniu Prezydjum Rady Ministrów, w którem wzięli udział: premjer Bartel, ministrowie i przedstawiciele ministerstw: przemysłu i handlu, kolei, robót publicznych, wojska, spraw wewnętrznych oraz prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, minister Kwiatkowski przedstawił **wyniki wysiłków, podjętych przy pomocy czynników rządowych nad budową własnej floty handlowej.**

Obecnie posiadamy tylko dwa statki o pojemności 1.000 tonn. Uchwalono dla opracowania projektu budowy floty utworzyć **specjalną komisję** pod przewodnictwem min. przemysłu i handlu Kwiatkowskiego, w skład której wejdą przedstawiciele ministerstw: kolei, robót publicznych i skarbu. Komisja ma rozważyć projekt zorganizowania przedsiębiorstwa, które w porozumieniu ze stoczniami gdańskiemi zobowiązałoby się do zbudowania **18 statków o pojemności 70.000 tonn w przeciągu trzech lat.**

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 21. 8. 1926

PROF. TADEUSZ RYBKOWSKI 2

Dziesięciolecie Sztuki Polskiej
we Lwowie od 1/IX 1914 do 1/IX 1924.

(Ciąg dalszy).

Jak radziliśmy sobie i jak przebyliśmy ten ciężki i smutny okres wielkiej światowej wojny to będzie tematem moich wspomnień, bo jakkolwiek dzienniki przez cały okres zmagań wojennych, dawały sprawozdania z różnych naszych czynności, to jednak wiele, wiele przeszło niespostrzeżenie i wiele cichych zasług w dziedzinie sztuki lwowskiej tego dziesięciolecia poszło w niepamięć, bo się nią mało kto interesował.

Już na kilka miesięcy przed wybuchem wojny przestała wychodzić „Sztuka" jedyny o bezwzględnej artystycznej wartości dziennik (miesięcznik) wydawany przez wiceprezydenta miasta dra Tadeusza Rutowskiego — a na dwa miesiące przed mobilizacją Tow. Przyj. Sztuk Pięknych otworzyło piękne i w liczne grupy pojedynczych stowarzyszeń plastyków prawie z całego kraju zasiloną wielką Wystawę w Pałacu Sztuki, która już w połowie lipca została prawie zamknięta a eksponaty zaczęto odsyłać na wszystkie strony, aby uporać się z przesyłką w czasie ogólnej mobilizacji — mimo to, nie wszystkie wysłane dzieła doszły do rąk adresatów wiele z nich popozostawało na różnych stacjach tak że dopiero w półtora roku można było, różnemi zabiegami i reklamacjami odszukać i odesłać zaginione przesyłki; bo z chwilą kiedy nieprzyjaciel zajął Lwów — przestała istnieć Dyrekcja Towarzystwa i jej cały zarząd — lokal przy ul. Dzieduszyckich 1, zamknięto — nieprzyjaciel zabronił urządzania, wystaw, przedstawień, zgromadzeń publicznych wszelakiego rodzaju.

Z Dyrekcji Tow. Przyj. Sztuk Pięknych pozostali we Lwowie: wiceprezydent dr. Tadeusz Rutowski, sekretarz długoletni Stanisław Sokołowski, ja i Feliks Wygrzywalski. St. Batowski, dr. Jurasz prof. Uniwersytetu, jako członkowie zarządu — i niebawem po kilku cichych posiedzeniach w biurze wiceprezydenta Rutowskiego — stworzyliśmy mały Komitet niesienia pomocy pozostałym we Lwowie artystom-plastykom, oddając wykonanie i specjalną opiekę sekretarzowi panu Sokołowskiemu, który całą tę sprawę jako doświadczony i pełen zawsze inicjatywy kupiec i przemysłowiec, w porozumieniu z prezydentem Rutowskim wziął w swoje ręce.

Pamięci śp. St. Sokołowskiego jako długoletniego sekr. Tow. Przy. Sztuk. Pięknych czuję się w obowiązku nieco wspomnień poświęcić. Jak wyżej powiedziałem, był to rzeczywiście doświadczony kupiec i przemysłowiec, był w tym kierunku za młodych lat prowadzony i jako praktycznie i teoretycznie wykształcony handlowiec i buchalter, przed dwudziestu kilku laty za czasów prezesa Władysława Łozińskiego, przyjął posadę sekretarza w Tow. Przyj. Sztuk Pięknych we Lwowie.

Prezes takiego humanitarnego Towarzystwa winien mieć głowę i intuicję, bo członkowie mają najczęściej tylko głos doradczy zwłaszcza jeżeli wszelkie czynności Towarzystwa są honorowe. — Sekretarz jednak jeżeli naprawdę upodoba sobie ideę przewodnią takiego Towarzystwa i naprawdę z pewnem zamiłowaniem idei, poświęci swoją zwykle nie bardzo hojnie wynagradzaną pracę, taki sekretarz jest w takim Towarzystwie wszystkim. i rozwój Towarzystwa i dobra egzystencja jest tylko od sekretarza zależną.

Takim sekretarzem był właśnie St. Sokołowski. Zmieniali się prezesowie, zmieniali się członkowie Dyrekcji Tow. Przyj. Sztuk Piękn., raz było u szczytu rozwoju kwitnące i bardzo dodatnio działające — to znów upadające lub prawie do likwidacji dążące — Sokołowski cichy, spokojny, zrównoważony — był zawsze na swem stanowisku wynajdując zawsze — radę na wszystkie niedomagania Towarzystwa.

Powoli poznał dokładnie Lwów i publiczność znał pół Lwowa osobiście i wiedział dobrze co i od kogo w danej chwili żądać — i co można otrzymać — umiał powiększyć ilość członków i akcjonarjuszy tak ze Lwowa jak i na prowincji, umiał być sekretarzem Towarzystwa — a zarazem umiał stworzyć dla siebie osobiście różne handlowe agendy — jak biuro biletów kolejowych, jak reprezentację pism ilustrowanych i innych dzienników, które z prawdziwem powodzeniem prowadziła jego małżonka, poza sprawami Towarzystwa, był przemysłowcem dla siebie, tak, że w ciągu lat kilkunastu dorobił się znacznego majątku.

(C. d. n.)

—oo—

Oby nie było za późno!...

Zastraszające szerzenie się szkarlatyny. — Spóźniona konferencja. — Co na to kuratorjum.

Lwów, 20 sierpnia.

Podług ostatnich zestawień sanitarnych, epidemja szkarlatyny przybrała tak groźne rozmiary, że zaczyna w zastraszający sposób szerzyć spustoszenia. Nasilenie szkarlatyny obecnie jest najsilniejsze i niestety nic nie wskazuje a to, by w najbliższym czasie można było ją zmniejszyć. Doszło już do tego, że 50 zachorowań zgłasza się tygodniowo, do czego doliczyć należy poważną ilość wypadków niezgłoszonych.

Jakie straszne konsekwencje mogą wyniknąć z powodu masowego napływu młodzieży i dzieci z nowym rokiem szkolnym, nie trzeba udowadniać. Dzieci wypoczęte, odkarmione, przyzwyczajone do innych warunków powietrza i otoczenia, w chwili dostania się do dusznego i brudnego Lwowa będą tembardziej podatne na zarazki tej szerzącej się zarazy.

Z obowiązku publicystycznego zwracamy uwagę naszych władz stojących na straży zdrowia fizycznego naszych dzieci, na które czyha u wrót nowego roku szkolnego najstraszliwszy jej wróg: szkarlatyna.

Ostatni już czas zająć się tą sprawą, uchronić młodzież od zarazy, nie skupiać jej w budynkach szkolnych, zatrzymać jak najdalej od ogniska choroby, która może ją zdziesiątkować. A tymczasem dowiadujemy się, że dopiero w ostatnich dniach b. m. ma się odbyć konferencja w tej sprawie, więc w chwili, kiedy już dzieci wrócą.

Co nasze kuratorjum szkolne na to? Czy nie lepiej w krótkiej drodze po porozumieniu się z Ministerstwem ogłosić w dziennikach, że rok szkolny zacznie się później. Nasza najwyższa władza szkolna, tak dbająca o młodzież, niewątpliwie weźmie jak najrychlej pod rozwagę tę sprawę, która do głębi wstrząsnęła opinją publiczną.

Redakcja naszego pisma, zasypywana jest formalnie alarmującymi listami rodziców i opiekunów, którzy nie chcą ściągać dzieci do Lwowa z obawy przed zakażeniem i proszą o interwencję. Znamy również wypadki, że w ostatniej chwili wysłano ze Lwowa te dzieci, które nie opuszczały naszego miasta, gdyż rodzice wolą wyrzec się ostatniego grosza, by je tylko ratować.

Apelujemy więc do naszych władz by nie zwlekały z załatwieniem tej piekącej kwestji, tembardziej, że jak wspomnieliśmy, epidemja wzrasta z dnia na dzień!

Jeśli jeszcze kilka dni zmarnujemy na namyślaniu się, skutki mogą być fatalne. Późniejsze rozpuszczenie dziatwy szkolnej i po rozpoczęciu się roku szkolnego, może być tylko wzmożeniem i rozszerzeniem zarazy.

Oby więc nie było za późno!...

Wstrzymana egzekucja kobiety. Za utopienie dziecka skazana na śmierć.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 19 sierpnia.

Wczoraj miała się odbyć w Grudziądzu egzekucja skazanej na śmierć 27-letniej Anny Krausowej mieszkanki powiatu Świeckiego z powodu utopienia swego dziecka.

Surowy ten wyrok wywarł ogromne wrażenie, tembardziej, że skazana wyrok przyjęła, zrzekając się prawa prośby o łaskę. Na skutek jednak zabiegów obrońcy i wniosku prokuratora, sąd postanowił skierować sprawę do II instancji. Dodać należy, że poczynione już były wszystkie przygotowania do egzekucji.

——oo——

Bezczelny napad rabunkowy w śródmieściu

Dwaj zamaskowani bandyci, uzbrojeni w rewolwery, napadli na dom przy ul. Lelewela.

Lwów, 20 sierpnia.

Wczoraj o godz. 10 rano dwaj zamaskowani bandyci, uzbrojeni w rewolwery, wtargnęli do mieszkania Ernestyny Hescheles (Lelewela l. 6) i po sterroryzowaniu obecnej tam tylko służącej Janiny Muzyczko, splądrowali całe 3 pokojowe mieszkanie.

Charakterystycznym jest fakt, że bandyci nie tknęli zupełnie drogiej biżuterji, natomiast zabrali 275 zł. oraz garderobę, będącą własnością służącej, która widząc to, poczęła krzyczeć. Wówczas bandyci związali ją sznurami, na których wisiała w kuchni bielizna i po zakneblowaniu jej ust zbiegli.

Policja rozpoczęła śledztwo, dotychczas bez rezultatu.

——xoox——

Zastępcy firmy „Standard Oil Company“ wydaleni z Jugosławji.

Belgrad. (Tel. wł.)

Dochodzenia w sprawie eksplozji w magazynach naftowych firmy „Standard Oil Company“ w Petrovoselo wykazały, że firma ta fabrykowała różne sorty olejów, nie mając do tego pozwolenia rządu jugosłowiańskiego. Ponadto produkowała benzynę samochodową, którą sprzedawała jako „produkt amerykański“. Z tego powodu zostały wszystkie magazyny i fabryki firmy tej przez rząd zamknięte, dalsza praca zabroniona a zastępcy z kraju wydaleni.

——ox x——

Sprawca morderstwa rabunkowego pod Lwowem,

ujęty przez władze niemieckie, zastrzelił się.

Lwów, 20 sierpnia.

Policja we Wrocławiu zawiadomiła wczoraj lwowską policję, że poszukiwany za morderstwo przez władze lwowskie Iwan Bok, w chwili aresztowania go przez policję niemiecką zastrzelił się.

Iwan Bok w r. 1924 zamordował pod Lwowem w celach rabunkowych jakiegoś o nieznanem dotąd nazwisku mężczyznę, poczem zbiegł do Niemiec. We Wrocławiu został on aresztowany przed miesiącem za kradzież. W czasie śledztwa przyznał się do popełnienia morderstwa. W chwili, gdy żandarm szedł z nim na dworzec kolejowy, w celu odstawienia go do granicy polskiej, Bok wyrwał żandarmowi z futerału rewolwer i celnym strzałem w skroń pozbawił się życia.

——oo——

Przyczyny tragicznej śmierci śp. Wenklera urzędownie ustalone.

Winowajcy nie ujdą zasłużonej karze. — Komunikat oficjalny.

Lwów, 20 sierpnia.

W sprawie tragicznej śmierci ś. p. Romana Wenklera, która wywołała zrozumiałe poruszenie opinji publicznej, podaje Urząd wojewódzki we Lwowie następujący komunikat:

„Po otrzymaniu wiadomości, że powodem śmierci ś. p. Romana Wenklera były ciężkie obrażenia cielesne, które Wenkler miał już w chwili, gdy z aresztów policyjnych we Lwowie został odstawiony do Szpitala Powszechnego, zarządziły władze sądowe natychmiastową sekcję sądowo - lekarską zwłok, — która wykazała rozliczne uszkodzenia ś. p. Wenklera, jakoto: złamanie żeber, mostka oraz szczęki dolnej, które to obrażenia spowodowały ogólne zakażenie krwi, a w dalszem następstwie — śmierć ś. p. Wenklera. Urząd wojewódzki lwowski zarządził natychmiast ze swej strony odpowiednie dochodzenia administracyjne, a w tych dochodzeniach prócz nadkomisarza Złotowskiego, delegowanego przez wojewódzkiego komendanta P. P. wziął udział, jako delegat Urzędu wojewódzkiego — urzędnik referendarski p. Krykiewicz.

Drugiego dnia prowadzenia dochodzeń administracyjnych przybył do Lwowa — z polecenia p. ministra spraw wewnętrznych — delegowany przez komendę główną inspektor P. P., Ludwikowski, który również wziął udział w tych dochodzeniach administracyjnych. Na podstawie wyniku dochodzeń administracyjnych, przeprowadzonych przez komisję w powyższym składzie, zawieszono w urzędowaniu za brak należytego nadzoru w aresztach policyjnych we Lwowie — zarządcę tych aresztów, dwóch kluczników i jednego pomocnika klucznika w tych aresztach.

Niezależnie od powyższego zarządzoną została zmiana obsady personalu aresztów policyjnych; wydano zarządzenia, które na przyszłość kwestję wykonywania nadzoru należycie unormują, a przeciw winnym zaniedbania nadzoru wdrożono postępowanie dyscyplinarne.

Jak już wyżej wspomniano, toczy się w Sądzie okręgowym karnym we Lwowie, w sprawie śmierci ś. p. Romana Wenklera, śledztwo wstępne o zbrodnię z par. 143 u. k., które prowadzi sędzia śledczy dr. Czuhajowski, do którego też winny zwracać się ewentualnie wszystkie te osoby, któreby w sprawie ś. p. Romana Wenklera mogły podać konkretne dane.

Ze względu na tajność toczącego się śledztwa karno-sądowego, nie można podać do wiadomości ogółu dotychczasowych jego wyników. z wyjątkiem faktu, że w sprawie tej uwięziono kilku obwinionych.

Włamanie do urzędu pocztowego w Zniesieniu.

Lwów, 20. sierpnia.

Ubiegłej nocy nieznani włamywacze urządzili zamach na Urząd pocztowy w Zniesieniu. Wybili oni w murze budynku otwór i tą drogą dostali się do wnętrza biura. Następnie przy pomocy odpowiednich narzędzi rozbili kasę, z której zabrali około 300 zł.

Sprawcy spóźnili się o jeden dzień. Gdyby byli pospieszyli się z swoim planem, zabraliby kilkanaście tysięcy złotych, które wpłynęły do tamtejszej kasy, lecz dzień przedtem zostały odesłane do głównej kasy we Lwowie. Zatem w ich ręce dostała się jedynie gotówka, uzyskana w ciągu dnia wczorajszego.

Posterunek policji państwowej w Zniesieniu w tej sprawie rozpoczął dochodzenia i jest już na tropie sprawców. Jako podejrzany o to włamanie jest aresztowany niejaki Klucznik, znany dobrze policji, który tego czynu dopuścił się z trzema wspólnikami.

POŻAR W SZPITALU.

Warszawa, 19. 8. (AW). Dziś o godz. 10-tej przed pol., na terenie szpitala dla nerwowo chorych w Drewnicy wybuchł pożar, który w szybkiem tempie przybrał duże rozmiary. Pożar powstał w kuchni i objął skrzydła zabudowań szpitalnych. Chorych zdołano w czas usunąć. Akcję ratunkową prowadzą oddziały praskiej straży ogniowej.

——oo——

Nowe tereny dla emigracji.

Warszawa. (Tel. wł.).

Urząd emigracyjny udzielił prasie następujących informacji dotyczących emigracji.

Niemcy. Kampanja emigracyjna zakończona. Na jesień, być może, pracodawcy niemieccy zgłoszą zapotrzebowanie jeszcze około **2000 osób do kopania kartofli.**

Francja. Wzmogło się zapotrzebowanie na dzierżawców rolnych. Urzędowi emigracyjnemu udało się dzierżawców takich lokować bez wymaganej kaucji; **próby dały wyniki dodatnie.** W najbliższym czasie należy spodziewać się, **że na dzierżawach rolnych we Francji osiądzie jeszcze parę tysięcy naszych rodzin.** robotników rolnych.

Madagaskar. Urząd emigracyjny omawia z władzami francuskiemi sprawę **zatrudnienia kilkunastu tysięcy robotników rolnych** przy budowie kolei na Madagaskarze.

Północna Afryka. W sferze omówień znajduje się również sprawa osadnictwa polskiego **we francuskiej części Afryki Północnej.** Jak wiadomo **specjalna** delegacja polska, która te tereny zwiedzała, wydała w sprawie tej sąd przychylny.

Kanada. Na widoku jest **najem kilku tysięcy robotników przemysłowych do budowy kolei w Kanadzie.** Władze kanadyjskie na sprawę tę patrzą przychylnie, a urząd emigracyjny w swoim czasie publicznie o decyzjach obwieści.

Brazylja. Bezpłatny przewóz do Brazylji, został narazie, przez władze brazylijskie **wstrzymany.**

Rumunja. Mogą znaleźć zatrudnienie **wykwalifikowani robotnicy przemysłu szklanego i włókienniczego.**

—oo—

Organizacja podpalaczy na Śląsku

dokonywała podpaleń na zamówienie ubezpieczonych.

Katowice, (Tel. wł.)

Od dłuższego czasu grasowała na Śląsku opolskim **banda podpalaczy,** która podpalała liczne budynki celem uzyskania premji ubezpieczeniowych dla właścicieli podpalanych budyków. Za czynności swoje **banda pobierała procent,** który wynosił od 100 do 1000 marek. W wiosce Parchin spłonęło znowu 5 stodół z użątkiem oraz kilka obór z bydłem. Straż ogniowa nie mogła opanować ognia z powodu silnego wiatru. Na czele bandy stał rzeźnik Damask oraz jeden z członków straży ogniowej. Zdołali oni dorobić się już znacznych majątków. Zarządzony pościg nie **dał** na razie wyniku.

Domy z trocin w Warszawie.

Warszawa, 19. sierpnia.

Różne przedsiębiorstwa starają się o budowę mieszkań najtańszym kosztem. Jedno z takich towarzystw, mających swoją siedzibę w Londynie i opierające się na kapitałach kilku grup finansowych, za któremi stoi „The National Bank Co. Ltd." zamierza budować **domy z mieszaniny cementu i trocin.** Do wybudowania takiego domu potrzeba 25 proc. kapitału i posiadanie placu. **Brakujące 75 proc. kosztów budowy dostarcza kapitał zagraniczny.**

W Warszawie powstała filja tego Towarzystwa pod nazwą Tow. Budowl. **„Nowoczęta".** Domy tego rodzaju z mieszaniny cementu i trocin Tow. budowało dotąd w Anglji, Ameryce i Kanadzie. Materjał z którego buduje się domy, dzięki swojemu składowi posiada właściwości nieprzepuszczania wilgoci, ogniotrwałość, **i wielką wytrzymałość.** Z takich samych części składowych wytworzona jest i temi samemi właściwościami odznacza się dachówka. Budowa trwa krótko.

Zazwyczaj bywają te domy budowane w postaci will, domów urzędniczych, robotniczych na jedną lub kilka rodzin. **Wystawienie trwa około 3 tygodni,** przyczem dom po wybudowaniu staje się natychmiast zamieszkalnym. Koszt budowy domku wynosi **dla kilku rodzin 10.000 zł.**

Tow. warszawskie zainstaluje **własne fabryki wyrobu materjału budowlanego,** dla których sprowadza w najbliższych dniach maszyny z Londynu. Przy budowlach zatrudnieni będą **inżynierowie i robotnicy polscy,** dla których z Anglji sprowadzeni będą instruktorzy.

—oo xo—

Przeniesienie instytutu „badań chemicznych" ze Lwowa do Warszawy".

Warszawa, (Tel. wł.)

Prace nad budową instytutu „badań chemicznych" prowadzone są w przyspieszonem tempie i przypuszczalnie gmach ten i wszystkie urządzenia wykonane zostaną **z końcem b. r.** i że jeszcze **przed Nowym Rokiem instytut ten będzie mógł być przeniesiony ze Lwowa do Warszawy.**

Pieniądze na budowę gmachów czerpane są bądź z **subwencji rządowych,** bądź ze składek **Towarzystwa Obrony Przeciwgazowej,** obecnie zaś poważnym bardzo zasiłkiem będą sumy, jakie zadeklarowali **właściciele kopalń węgla,** obiecując płacić na rzecz Instytutu **dwa grosze od tonny węgla** co da mniej więcej **300 do 600 tysięcy złotych dochodu rocznie.**

Nowy gmach Instytutu Badań Chemicznych, który **powstanie swe zawdzięcza Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej mieści się** na Żoliborzu pomiędzy kolonją urzędniczą a Kościuszkowskim Obozem Saperów.

—xo xo—

Wyrok w sprawie rozruchów ulicznych w Włocławku.

Warszawa, (Tel. wł.)

W sądzie okręgowym w Włocławku odbyła się rozprawa przeciw 22 oskarżonym o wywołanie zajść ulicznych podczas manifestacji bezrobotnych w marcu br. Jeden z oskarżonych został uniewinniony a reszta skazana na więzienie od 1 miesiąca do 5 miesięcy z zaliczeniem aresztu śledczego. Z 4 oskarżonych kobiet dwom odroczono odbycie kary na dwa lata.

—oo—

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 21. 8. 26.

JAKÓB CESANNE. 2

Łowienie na wędkę.

Nowela.

Przełożył z francuskiego L. Sternklar.

(Dokończenie).

Wszak trzeba ją było zatrzymać tu u nas musiałem jej uprzyjemnić pobyt, aby tu u nas została i wydawała jak najwięcej pieniędzy. I mogę powiedzieć, że mi się to udało dość dobrze Weź tylko pod uwagę, że płaci ona ośmdziesiąt pięć franków dziennie za wikt, że jada podwieczorek w hotelu, zamiast chodzić na herbatę do cukierni i że nie czyni nigdy trudności z powodu dodatkowej zapłaty: wino porto na obiad i o ósmej godzinie, osobne przysmaczki, owoce kosztowne i różne, najdroższe gatunki wina. Przejrzyj jedynie jej rachunki tygodniowe: nigdy mniej aniżeli tysiąc dwieście franków. Gdy się zważy, że to już koniec sezonu i że nasz hotel nie jest „palace", kwota taka może być uważana jako rekordowa. Jestem pewny, że pragnęliby gorąco mieć takich gości w Hotelu Kryształowym, w Hotelu Sabaudzkim lub w Hotelu Pod złotym talarem... Nie powinnaś być zazdrosna, moja kotko, gdy ja pracuję jedynie nad rozwojem naszego interesu, albowiem to byłoby nierozsądne!

Ton, jakim pan Egly przemawiał, był tak szczery, słowa jego tchnęły taką otwartością, tak widoczne były korzyści, jakie przysparzał w ten sposób ich gospodarstwu, że pani Egly nie nalegała dłużej. Tembardziej, że mąż tym razem nie był wobec niej tak chłodny i wstrzemięźliwy, jak zwykle, lecz okazał się owszem czuły i bardzo serdeczny.

Oboje kochankowie zaś byli odtąd ostrożniejsi, gdy im przyszło na myśl przedsięwziąć wspólną wycieczkę w kierunku Villeneuve...

Od wielu lat małżonkowie Egly mieli zwyczaj spędzać zimę w Nizzy, gdzie wypoczywali po trudach sezonu, który zaczynał się dla nich w maju, a kończył aż w październiku. Pani de Blanchefface zaś osiedliła się na zimę w Monte-Carlo. Z panem Egly miewała schadzki, raz lub dwa razy tygodniowo, w małym, dyskretnym apartamencie parterowym, który on wynajął w pobliżu placu Masseny. A pan Egly, mając u swego boku żonę poważną i gospodarną, a oprócz tego kochankę piękną i pełną uroku, był przekonany w głębi duszy, że świat ten jest najlepszy ze wszystkich światów, a on wiedzie na nim idealny żywot.

Pewnego dnia jednak pani de Blancheface zagadnęła go znienacka:

— Mój drogi, czy nie mógłbyś mi pożyczyć pięćdziesięciu tysięcy franków? Zgrałam się wczoraj w kasynie do szczętu...

Pigułka była gorzka.

— Jeżeliby ci to sprawiało przykrość lub jeżeliby ci to nie było na rękę — dodała spiesznie młoda kobieta — jest tu młody hrabia de la Bécasserie, któryby z największą gotowością...

— Za nic w świecie, wykrzyknął pan Egly, w którym się nagle obudziła zazdrość; chociaż bowiem dotychczas nigdy nie słyszał nic o tym rywalu, jednak było bardzo możliwe, że kochanka jego mówi prawdę. Jutro dam ci żądaną kwotę.

Pani de Blancheface była zachwycającą kobietką, ale potrzebowała dużo pieniędzy. W trzy tygodnie później potrzebowała stu tysięcy franków. I tym razem tak samo jak poprzednio, nie nalegała, nie prosiła, albowiem mały W. J. Pochett dyrektor banku Pochett i Spółka, z Chicago, uważałby to za przyjemność... itd... Pan Egly wypełnił jej prośbę.

Potem nastąpiła pożyczka siedmdziesięciu pięciu tysięcy franków, potem znów stupięćdziesięciu tysięcy franków. A potem... pani de Blancheface opuściła pana Egly, który był już należycie oskubany i zwróciła się ku innym ofiarom, gdzie było więcej pieniędzy.

Tak tedy w przeciągu kilku miesięcy pan Egly roztrwonił z tą uroczą kobietką wszystko, co zarobił w ciągu dziesięciu lat, wyzyskując racjonalnie i celowo nieszczęśliwych turystów. Jest to znana powszechnie zasada ekonomji politycznej, że pieniądz wędruje ustawicznie z kieszeni jednych ludzi do drugich; nazywa się to cyrkulacją pieniądza.

I teraz nastąpiły szybko po sobie: całkowita ruina majątkowa, bankructwo, rozwód, a wśród tych licznych zmartwień i nieszczęść, pan Egly miał dość czasu myśleć o dawno stwierdzonej prawdzie: kto chce drugiego złowić na wędkę, bardzo często sam staje się ofiarą.

—oo—

Kurjer śniatyński.

(Od naszego korespondenta):

„Piorunujący" lecz nietrwały skutek poprzedniej korespondencji. Bandytyzm w powiecie. Straż pożarna śniatyńska niesie pomoc Bukowinie. Znów burza.

Śniatyn, 18 sierpnia.

Poprzedni nasz artykuł odniósł piorunujący skutek: Ksiądz proboszcz wrócił po tygodniu kuracji z Truskawca i... zajął się zbieraniem **zgłoszeń na pielgrzymkę odpustową do Czerniowiec** po 10 zł. od osoby (a nawet więcej). Komitet kościelny uchwalił **rozebrać do fundamentów wieżę..** i na tem koniec — robotę przerwano po dwóch dniach z powodu braku chęci do bezpłatnej pracy członków komitetu, a przez sufit w deszcz, woda strugami przecieka do wnętrza... Urząd **architektoniczno - budowlany w Kołomyji,** delegował do sprawdzenia naszych zarzutów co do zdatności do użytku ruder zajętych na urzędy skarbowe, drogomistrza z Kołomyi, który spisał wszystko dokładnie, relacja jego zapewne spoczęła jednak w bezdennej otchłani kosza pana inżyniera, i wszystko w porządku... Jeżeli 9 lat odbudowuje się jednopiątrową kamienicę, to jeszcze nikomu nie zaszkodzi jeżeli jeszcze 2 lub 3 lata urzędy będą się mieścić w ruderach... nieprawdaż?... O, bo u nas wszystko idzie szybko!... szczególnie w wspomnianym kołomyjskim urzędzie!

Tymczasem inni całkiem inaczej pojmują sprawy publiczne: **Ruska Czytelnia Mieszczańska** stawia budynek jednopiętrowy z **amerykańskim iście pospiechem.** Członkowie tej czytelni bezinteresownie zupełnie ofiarowują jeden tydzień swej pracy koło tej budowy — i mury rosną jak na drożdżach. **Żydowskie Towarzystwo** również przed zimą zamierza nakryć dachem **wspaniały** na nasze małomiasteczkowe stosunki **gmach. Tylko Polacy są obojętni na takie sprawy.** Kościół pokryty deskami, ściany się walą i lada chwila może stać się **katastrofa,** której winę przypisać będziemy **musieli apatji i niedbałości komitetu kościelnego.**

Zeszłego tygodnia miasto nasze zostało zaalarmowane **dwoma śmiałymi rabunkami.** W sąsiedniej wsi Mikulińce, wtargnęło w nocy do domu handlarza drzewa **Spielvogla trzech rabusiów, którzy grożąc rewolwerami, zażądali pieniędzy,** a spłoszeni oddali **trzy strzały** i zniknęli w ciemnościach nocy. Następnej nocy **napadło pięciu rabusiów** na idącego mostem z dworca żyda i zrabowali mu 60 zł. — Policja szuka z całą właściwą jej energią sprawców, dotychczas jednak — jak zwykle — nadaremnie. W każdym razie **stosunki bezpieczeństwa** nie są u nas idealne...

Śniatyn, jak wiadomo, położony jest nad samą granicą rumuńską. — Obie strony granicy są gęsto zaludnione, gdy więc zeszłego tygodnia z wieży ratuszowej strażnik dostrzegł słup dymu, zaalarmował **straż pożarną,** która natychmiast podążyła na miejsce pożaru. Przed samą granicą przekonano się, że ogień szaleje na terytorium rumuńskiem we wsi **Orszowce.** — Nie namyślając się długo, **straż przekroczyła granicę i pospieszyła na pomoc.** Po czterech godzinach zlokalizowawszy pożar, powróciła do Śniatyna, przywożąc ze sobą **podziękowanie miejscowych władz rumuńskich,** za uczynioną przysługę. Piękny ten czyn podnosimy z prawdziwem uznaniem.

W poniedziałek (16 b. m.) nawiedziła znów Śniatyn **szalona burza,** która poczyniła olbrzymie szkody w sadach, a od piorunów **zgorzały dwa domostwa i dwie kobiety straciły życie.**

—xo ox—

Kurjer literacki.

W szóstą rocznicę pamiętnej rzezią polskich **Orląt Bitwy Zadwórzańskiej, t. j. 17-go b. m.** myśli **wszystkich** Polaków zwróciły się ku mogile w Zadwórzu, w której spoczęły prochy najdroższych nam **Rycerzyków.**

Zginęli tam wśród całego legjonu bezimiennych **kapitanowie:** Załączkowski, Dawidowicz i Obertyński, **porucznicy:** Juszkiewicz, Demeter, Hanak i Liszka, **podchorążowie:** Getman, Marynowski, Rejchan i hr. Piniński, sierżanci i podoficerowie: Baran, Dyrkacz, Piłat, Rossowski, Skielaszek, Zarugiewicz, Czyżewski, Dereniowski, Leciejewski, Kusa, Gromnicki, Klimkiewicz i Śmiałowski, **szeregowcy:** Ramert, Goliński, Medwecki, Wiśniewski, Szarek i tylu, tylu innych.

Dzieci to przeważnie znanych rodzin patrjotycznych lwowskich, ukochani chłopcy, co z śpiewem na ustach wyszli bronić Lwowa i polskich kresowych ziem. Spełnili obowiązek swój do ostatka.

O bohaterskim ich Czynie pisze barwnie w słowach wydana w tym roku przez Małopolską Straż Obywatelską piękna Jednodniówka literacka p. t.: „Lwów w hołdzie Polskim Termopilom".

Znane lwowskie pióra literackie stworzyły podniosłą treścią utworów patrjotycznych, zawartych w tem pięknem wydawnictwie, **trwałą pamiątkę niezapomnianego heroicznego Czynu.**

Jednodniówkę zdobi artystycznie wykonana ilustracja, stworzona przez sędziwego naszego mistrza, profesora Tadeusza **Rybkowskiego.**

Jednodniówki w cenie po 50 groszy za sztukę nabyć można w lokalu komitetu Małopolskiej Straży Obywatelskiej t. j. w sali gimnastycznej szkoły im. A. Mickiewicza, ul. Rutowskiego 15, między 17 a 20 codziennie.

WYMIANA LEKARZY Z JUGOSŁAWJĄ.

Warszawa. (Tel. wł.).

Do Jugosławji wyjeżdża 15 września pierwsza partia lekarzy polskich. Udają się oni tam na **specjalne kursy.** W najbliższym czasie tego rodzaju wymiana lekarzy nastąpi z republiką czesko-słowacką.

—oo—

Kurjer lotniczy.

LINJA KOMUNIKACJI POWIETRZNEJ WIEDEŃ-WENECJA.

Z dn. 18 b. m. włoskie Towarzystwo **Transadriatica,** uruchamia linję komunikacji powietrznej **Wiedeń-Klagenfurt-Wenecja.** Czas podróży wynosić będzie około 4-ch godzin. W roku bieżącym samoloty **na tej linji** kursować będą **trzy razy w tygodniu,** przyczem cena biletów **ustalona** została na **100 sz. austr. od osoby.** Linja ta subwencjonowana w całości przez rząd włoski, obsługiwana będzie samolotami metalowemi typu prof. **Junkersa.**

Jak wiadomo, Towarzystwo Transadriatica przed podjęciem ruchu na nowej linji, wysłało swoich **pilotów na praktykę do Polskiej Linji Lotniczej.**

LOTNICTWO KOMUNIKACYJNE W NORWEGJI.

Norwegja należy do tych nielicznych **dzisiaj** państw europejskich, które nie posiadają dotychczas jeszcze komunikacji powietrznej. Przyczyną tego była okoliczność, iż **przestworza Norwegji nie przedstawiają się korzystnie dla żeglugi powietrznej,** gdyż przez cały niemal rok powietrze jest tam silnie zamglone.

Utworzony niedawno Tow. komunikacji powietrznej „Norsk-Aerotransport" zamierza jeszcze w bieżącym roku uruchomić **próbną linję powietrzną** między **Dromheim i Tromsö,** licząc się z tem, że na wysokości powyżej 100 do 200 mtr. utrzymywanie komunikacji będzie możliwe. Po udanych próbach ma być zorganizowana komunikacja powietrzna wzdłuż i wszerz Norwegji, z jednej strony z Oslo przez Christiansund do Anglji, z drugiej zaś **przez** Malmö na kontynent.

NOWY TYP SAMOLOTU KOMUNIKACYJNEGO W NIEMCZECH.

Dnia 9 b. m. na lotnisku berlińskim w Tempelhofie wypróbowano **nowy typ samolotu komunikacyjnego,** pochodzącego z zakładów Focke-Wuff w Bremie. Nowy samolot jest **jednopłatowcem,** zaopatrzonym **w dwa silniki po 70 MK. typu Junkers LIA.,** które mogą pracować łącznie lub oddzielnie. Samolot mieści trzech pasażerów i towary. Próby wydały dobre rezultaty i pilot zamykający w locie bądź jeden bądź drugi silnik, wykazał, iż samolot zupełnie pewnie utrzymuje się w powietrzu.

ANGIELSKA LOTNICZKA.

Pani Eliott - Lynu jest pierwszą **kobietą, która otrzymała dyplom pilota** w angielskiej szkole lotniczej. Pozatem pani Eliott-Lynu musi być nieprzeciętnie dzielną kobietą, jeśli nie waha się odbywać **loty nocne,** które są dużo więcej trudne od dziennych z powodu trudności, jakie przedstawia start i lądowanie na terenie częściowo tylko oświetlonym.

—oo—

Tunel pod kanałem gibraltarskim.

Madryt, w sierpniu.

Jeszcze w listopadzie 1918 r. został wyrobiony **projekt budowy tunelu pod cieśniną Gibraltarską,** lecz zawikłania powojenne, brak funduszów w Hiszpanji i niepewne położenie w Marokko spowodowały **odroczenie urzeczywistnienia tego planu.**

Obecnie z inicjatywy króla hiszpańskiego, zajęto się znowu poważnie tą sprawą. Po stronie hiszpańskiej tunel rozpoczynałby się obok **miejscowości** Tarifa, po stronie zaś Marokka wchodzą w rachubę dwa punkty. Długość tunelu ma wynosić **25 klm.** Przejazd pociągiem przy szybkości 80 klm. na godzinę, trwać ma **20 minut.**

Koszta budowy wynosić będą w przybliżeniu **250 miljonów franków w złocie.**

—oo—

Wiadomości z kraju.

× **Za pobicie dyrektora gimnazjum.** Sąd okręgowy skazał ucznia 8-mej klasy gimn. w Kielcach Józefa **Łabęckiego,** za pobicie w szkole dyrektora Białołowego **na 6 dni aresztu domowego.** Sąd drugiej instancji przychylił się jednak do odwołania prokuratora i skazał Łabęckiego **na miesiąc więzienia bezwzględnego.**

× **Kongres kupców.** W pierwszych dniach września, odbędzie się we Wiedniu **międzynarodowy zjazd kupców - podróżnych** — a to w czasie Targów wiedeńskich.

DOCHODOWOŚĆ LASÓW PAŃSTWOWYCH.

Warszawa. (Tel. wł.).

Administracja lasów państwowych w pierwszej połowie b. r. osiągnęła **czysty dochód w sumie 22,335.570 zł.,** czyli o **5.535.570 zł. więcej niż przewidywano.** W porównaniu do roku zeszłego rentowność lasów wzrosła w b. roku o **64 procent.**

—oo—

Ze świata.

+ **Polska wystawa retrospektywna w Paryżu.** Sfery artystyczne w Paryżu krzątają się koło utworzenia retrospektywnej wystawy sztuki polskiej. Zarząd muzeum luksemburskiego gotów jest oddać komitetowi, zawiązanemu w powyższym celu, gmach, znajdujący się na placu de la Concorde, a noszący nazwę „Jeu de Paume".

+ **Ogólna ilość filatelistów** na świecie **ma wynosić 2,323.000.** Z tego przypada na Stany Zjednoczone i Kanadę przeszło miljon, na Niemcy **440.000,** Anglję 363.000, Francję, Belgję, Holandję Szwajcarję 300.000, Austrję, Węgry, Czechosłowację i Jugosławję 100.000, na Włochy, Hiszpanję, Portugalję, Rosję i państwa skandynawskie 60.000, na Azję i Amerykę południową po 20.000, a na Afrykę i Australję 10.000.

Przed wrześniową sesją Ligi Narodów.

Genewa, 19. 8. (AW). Sekretarjat Ligi Narodów ogłosił terminy rozpoczęcia prac Ligi Narodów. Komisja dla rekonstrukcji Rady Ligi zostanie zwołana na 31 b. m. Posiedzenie Rady rozpocznie się już 2 września, zamiast — jak poprzednio ogłoszono — 3-go. Tego samego dnia zbiera się komisja finansowa Ligi, która między innemi rozpatrzy sytuację finansową Gdańska.

Warszawa, 19. 8. (PAT). Radcą prawnym delegacji polskiej na VII Zgromadzenie Ligi Narodów będzie p. Leon Babiński, radca prawny Ministerstwa spraw zagranicznych.

Stanowisko Angji wobec problemu rokonstrukcji Rady Ligi Narodów.

Londyn, 19. 8. (AW). Ostatnie enuncjacje lorda Cecila wskazują, iż stanowisko Anglji wobec problemu reorganizacyjnego Rady Ligi Narodów streszcza się **w stanowisku uznawania konieczności przyjęcia na miejsce stałe w Radzie jedynie Niemiec.**

W stosunku do **Hiszpanji — jak** dotąd — Anglja nie zajmuje stanowiska w tym stopniu ustępliwego, aby pozwalało ono sądzić, iż przedstawiciele angielscy na zgromadzeniu wrześniowem zgodzą się na żądanie hiszpańskie w sprawie miejsca stałego. Istnieje natomiast **tendencja zarówno w stosunku do Hiszpanji, jak i Polski, udzielenia im miejsc półstałych na kilka lat,** prawdopodobnie do 6-ciu.

Włochy poprą słuszne żądania Polski.

Rzym, 19 .8. (PAT.) Wiceminister spraw zagran. Grandi w wywiadzie z korespondentem P. A. T.-icznej na zapytanie, **jaka będzie polityka Włoch na najbliższej sesji Ligi Narodów** odpowiedział:

„Włochy udają się do Genewy **bez żadnych zobowiązań w kierunku** podtrzymywania czyichkolwiek teży. Nie zobowiązały się one wobec nikogo do podtrzymywania tych lub innych żądań. **Włochy zachowują w Genewie ogólną linję tej polityki, jaką prowadziły w Locarno.** Pokojowa polityka Włoch dążyć będzie **i współdziałać w sprawiedliwem rozwiązywaniu najważniejszych zagadnień genewskich.** Włochy mają nadzieję, że w Genewie nie zostaną wysunięte bezwzględne żądania, uniemożliwiające pogodzenie słusznych aspiracji, poszczególnych narodów z interesami Ligi Narodów.

Żądanie Polski stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów jest słusznem i sądzę, że takie **miejsce z wyboru Polska powinna uzyskać. Zadanie to, jako słuszne Włochy mogą poprzeć** a realizację jego powitają z zadowoleniem.

—oo—

Rząd a potrzeby gospodarcze G. Śląska.

Warszawa, 19. 8. (AW.) Pod przewodnictwem **p. Prezydenta Rzplitej Mościckiego** odbyła się konferencja ministerjalna dotycząca spraw G. Śląska, z udziałem premjera **Bartla** i ministrów przemysłu i handlu, pracy, spraw wewnętrznych, oraz wojewody śląskiego. W wyniku konferencji przyjęto szereg postanowień z zakresu **polityki gospodarczej na G. Śląsku.**

—oo—

Konflikt między Cziczerinem a Stalinem.

Moskwa, 19. 8. (AW). W zdrowiu Cziczerina nastąpiła pewna poprawa. **Cziczerin nie objął jeszcze jednak komisarjatu lud.** do spraw zagran., który obecnie prowadzi Litwinow. W kołach politycznych mówią ponawie o **różnicy zdań i wynikłych na tem tle konfliktach pomiędzy Cziczerinem a Stalinem.**

Podawana jako powód zatargu różnica zdań pomiędzy obu politykami i różnica w zapatrywaniach **na zagadnienia polityki zagranicznej,** nie wydaje się prawdopodobną ze względu na stałe utawniającą się dotąd zbieżność linji polityki zagranicznej zarówno Stalina, jak i Cziczerina. Znacznie prawdopodobniejszą jest druga wersja, iż konflikt wynikł na tle **oporu Cziczerina przeciwko wygrywaniu go przez Stalina i większość rządzącą Politbiura przeciwko opozycji,** co było sprzeczne z dotychczasową taktyką Cziczerina niemieszania się do konfliktów wewnętrznych w partji.

W każdym razie wiadomości o związanej z temi konfliktami **bliskiej dymisji Cziczerina należy uważać za przedwczesne.**

—xoxo—

Mordercze „rady" znachorki.

Niesłychana zbrodnia w Starosamborskiem.

Lwów, 20 sierpnia.

Donoszą nam z Sambora o niesłychanej zbrodni, jaka zdarzyła się we wsi **Starzowice**, pow. Stary Sambor.

Kilka tygodni temu umarł nagle w tej wsi gospodarz Iwan **Barbaraka**. Onegdaj na skutek doniesienia tamtejszego wójta, podejrzewającego morderstwo, odbyła się **ekshumacja zwłok**, a sekcja wykazała, że Barbaraka **otruty został strychniną.**

Wdrożono dochodzenia, które ustaliły, że Barbaraka żył źle ze swą żoną Marją. Udała się ona do miejscowej znachorki Zofji **Michalikowej po poradę,** która za sowitem wynagrodzeniem **dała jej proszek,** mający **„uspokoić" w zupełności awanturniczość męża.** Marja po przybyciu do domu, wsypała proszek ten **do wódki** i podała mężowi. Barbarakową oraz Michalikową aresztowano. Aresztowano również **aptekarza z Sambora, Władysława Przerodnika,** który strychninę sprzedał znachorce.

W związku z tą sprawą wyszło na jaw, że **przed sześciu laty w ten sam sposób otruła męża** również niejaka **Marja Ogrodnik,** która później wyszła za mąż **za Hrynia Hulewicza.** Hulewicza oraz małżonkę aresztowano również, zaś za aptekarzem **Gundermanem**, który przebywa podobno we Lwowie czynione są poszukiwania.

Wielka katastrofa kolejowa na linji Berlin-Kolonja.

Przyczyną wykolejenia pociągu pospiesznego zbrodniczy zamach. 12 osób zabitych, 30 rannych.

Berlin, 19. 8. (PAT). Jak donoszą pisma, **na linji Berlin - Kolonja** wydarzyła się ub. nocy **katastrofa kolejowa.** Mianowicie pociąg pośpieszny, który wyjechał z Berlina o godz. 10.35 wieczorem, **wykolejił się** w pobliżu stacji Leiferde.

Lokomotywa i 7 wagonów wyskoczyło z szyn; 7-my wagon najechał na 6-ty, niszcząc go zupełnie. Dotychczas stwierdzono, że **12 osób poniosło śmierć,** a 30 osób jest rannych. Przyczyną katastrofy był **zbrodniczy zamach** przez rozśrubowanie szyn.

Berlin, 19. 8. (PAT). Przybyli na miejsce katastrofy kolejowej pod Lehnte inżynierowie stwierdzili, że **na pociąg dokonano zamachu przez usunięcie śrub na szynach.** Według opisu naocznych świadków, podczas katastrofy odbywały się **pełne grozy sceny wobec ciemności i ulewnego deszczu.** Wstępne śledztwo wykazało, że **zamachu dokonali członkowie bandy rabusiów kolejowych.** Dyrekcja kolei niemieckich wyznaczyła za ujęcie sprawców nagrodę 25.000 mk.

—oxxo—

Zabójstwo oficera przez szeregowca.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 sierpnia.

Z Chełma donoszą: Nocy dzisiejszej rozegrała się w Chełmie **krwawa tragedja.** Szeregowiec 2 pułku artylerji, **Obeluk**, pełnił nocy dzisiejszej straż przy magazynie amunicyjnym. Około godziny 12 w nocy do magazynów zbliżył się oficer inspekcyjny, podporucznik Wojciech **Surówka**, w celu dokonania inspekcji warty. W powietrzu panowała mgła. Obeluk słysząc w ciemności zbliżające się ku niemu kroki **zmierzył broń** w **kierunku poruszającej się w mgle postaci.**

Na wezwanie: „**Stój bo strzelam!**" kiedy postać nie zatrzymała się, **oddał strzał.** Zaalarmowana straż łem warta, przybiegła na miejsce i przy świetle lampki elektrycznej **rozpoznała w broczącym krwią osobniku oficera inspekcyjnego,** podporucznika **Surówkę.** Miał on **przestrzelone gardło.**

Wszelka pomoc okazała się bezskuteczna. Podporucznik Surówka **po kilku minutach zmarł.** Do czasu ukończenia śledztwa szeregowiec Obeluk **został aresztowany.**

—xoxo—

Zlikwidowanie strajku drukarzy w Warszawie.

Strzelanina na wiecu strajkowym.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 sierpnia.

Trwający od szeregu miesięcy **strajk drukarzy w Warszawie** został **zlikwidowany** na podstawie umowy pomiędzy Zjednoczeniem zawodowem polskich drukarzy a Zw. właścicieli drukarń.

W celu omówienia tej sprawy zwołane zostało na wczoraj w lokalu Związku drukarzy w Alejach Jerozolimskich zgromadzenie. Na zgromadzenie to przybyli członkowie związku zawodowego, **niezadowoleni z zakończenia sprawy strajku** i usiłowali wtargnąć na salę. Naprzeciw nich wyszło ze sali 4 osobników i po krótkiej utarczce słownej **dobyli z kieszeni broń, oddając 7 strzałów.**

Strzały te szczęśliwie nikogo nie zraniły. Wobec tego **opozycjoniści wycofali** się na ulicę i tu oczekiwali końca obrad. Po wyjściu uczestników zgromadzenia, grupa członków związku zawodowego rozpoznawszy owych strzelających przyłączyła się do nich i na ulicy Marszałkowskiej zastąpiła im drogę.

Zapytani o powód strzelaniny **dobyli powtórnie rewolwerów i oddali ku przeciwnikom 4 strzały,** wskutek czego ci ponownie się wycofali, a dopiero na ulicy Poznańskiej wezwali przechodzący patrol policji do interwencji. Trzech drukarzy aresztowano, **jeden zbiegł.** Przy rewizji okazało się, **że posiadają oni wszyscy formalne pozwolenia na noszenie broni.**

—oo—

Strajk węglowy w Anglji trwa nadal.

Bezpośrednie rokowania górników i przemysłowców bez rezultatu.

Londyn, 19. 8. Dzisiejsze pierwsze, po przerwie 2-miesięcznej, **bezpośrednie rokowania górników i przemysłowców węglowych nie doprowadziły do porozumienia.** Właściciele kopalń, w komunikacie przypominają, że górnicy zwrócili się z prośbą podjęcia rokowań do stowarzyszenia właścicieli kopalń. W odpowiedzi na to przewodniczący tego stowarzyszenia, Evans **Wiliams,** zaprosił górników **do narad wspólnych**, dając im w ten sposób możność wyłuszczenia swych żądań.

Londyn, 19. 8. (PAT). Komunikaty, ogłoszone po konferencji przez Związek właścicieli kopalń i federację górników, wskazują na to, że **górnicy podtrzymują żądanie co do zawarcia porozumienia ogólnonarodowego i nie zgadzają się na jakiekolwiek** powiększenie dnia pracy oraz uważają, że dyskusja nad sprawą płac może się odbyć dopiero **po przeprowadzeniu nowych badań nad sprawą reorganizacji przemysłu górniczego.**

Górnicy zamierzają również domagać się subsydjum od rządu. — **Właściciele kopalń uważają powiekszenie dnia pracy za bezwarunkowo konieczne** do dalszego istnienia przemysłu i zapowiadają, że okręgowe zgrupowania w stowarzyszeniu właścicieli kopalń sprzeciwią się kategorycznie jakiemukolwiek ustalaniu płac inaczej, **jak tylko w drodze bezpośrednich rokowań między przedstawicielami kopalń w ich okręgach z przedstawicielami ich własnych robotników.**

KRONIKA.

SIERPIEŃ
20
PIĄTEK

Dziś: rzym.-kat. Stefana gr.-kat.. Demetryja.

Jutro: rzym.-kat. Joanny Frem. gr.-kat. Jemyłjana.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Piątek 20 bm. „Teresina" operetka w 3 akt. Oskara Straussa, przekład K. Wroczyńskiego. Premjera.

Sobota 21 bm „Teresina".

Niedziela 22 bm „Nitouche".

TEATR NOWOŚCI.

Piątek 20 b... „300 dni". Gośc. występ Aleksandr... erowicza.

Sobota 21 ... „300 dni" gośc. występ Al. Zelwer...a

Niedziela 22 ... Proboszcz wśród bogaczy". Gośc. ...stęp Aleksandra Zelwerowicza.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Z powo...u ...świeżania sali Teatr kilka dni nieczy...

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Ind...ski grobowiec".

Chimera: „Kochanek własnej żony.

Palace: „...łonące morze".

Kino Marysieńka. Tajemnica pływającego domu i gościnne występy artysty scen warszawskich Józefa Staruszkiewicza, autora-humorysty.

—oo—

— **Teatr Wielki**, występuje dziś z premjerą wspaniałej operetki Oskara Straussa pt. „**Teresina**". Na przepięknem tle francuskiej R viery, oraz w Paryżu za czasów cesarstwa, toczy się żywa akcja, której bohaterami są: aktorka wędrownej trupy piękna Teresa (p. Korabianka), francuski arystokrata hr. Lavelette (p. Kuligowski), książę Borghese (p. Tatrzański), i Bonaparte (p. Zabielski). W innych głównych rolach wystąpią pp. Brzeska, Kowalski, Szosland, Sowiński, Kopczyński i inni. Prześliczna pełna misternych melodyj muzyka, libretto tryskające szampańskim humorem, efektowne tańce układu Stanisława Fal szewskiego, w końcu świetna gra artystów pod reżyserją Michała Tatrzańskiego, zapewnią niewątpliwie sztuce stałe powodzenie.

— **Teatr Nowości** daje dziś „**300 dni**", niesłychanie wesołą farsę Gavoulta i Charveya. Pełna słonecznego humoru kreacja znakomitego artysty Aleksandra Zelwerowicza i doskonała gra jego partnerów wywołują nieustanny śmiech i burze oklasków na widowni.

— **Krakowski Teatr Nowości**, który objeżdża całą Polskę z głośną sztuką „Jak trudno być żydem", znanego autora Szaloma Alejchema w tłumaczeniu dr. A. Kanfera i B. Horowitza w 3 aktach z prologiem przyjeżdża również do Lwowa na gościnne występy do sali Teatru Bagatela. Pierwsze przedstawienie odbędzie się w piątek dnia 20 bm. o godz. 8.30. Dyrekcja Teatru Nowości posiada wyłączne prawo grania tej sztuki w całej Polsce.

— **Wiec kolejarzy.** W piątek, dnia 20 sierpnia b. r. godzina 17-ta (5-ta popołudniu odbędzie się wiec kolejarzy w sali Związku Z. Z. P. Lwów, ulica Gródecka 121, z następującym porządkiem dziennym: 1. Dodatki dla wojska, a pokrzywdzenie kolejarzy; 2. Przywrócenie ruchomej mnożnej; 3. Wnioski. Zaprasza się na ten wiec wszystkich kolejarzy i ich reprezentacje, jakoteż wszystkich pracowników państwowych.

— **Walne zgromadzenie członków związku bezrobotnych pracowników umysłowych** odbędzie się w czwartek 26 bm. o godz. 10 przedpołudniem w sali Instytutu Technologicznego przy ul. Bourlarda 5. Porządek dzienny: Ukonstytuowanie się stowarzyszenia. Wybór zarządu. Wnioski i interpelacje.

— **Powódź fałszywych 50-groszówek we Lwowie.** W ostatnich czasach ukazała się we Lwowie ogrom na ilość fałszywych 50-groszówek. Falsyfikaty są tak misternie sporządzone, że trudno odróżnić je od monet prawdziwych.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego" przesyłać należy przekazami pocztowemi lub na numer P. K. O.

153.215.

—oo—

Mówią, że...

po ulicach Lwowa włóczy się obecnie mnóstwo furjatów, którzy nawet zagrażają już bezpieczeństwu publicznemu.

— — — — — — — — — — —

jeśli tak dalej pójdzie przejezdny nie będzie mógł odróżnić we Lwowie warjata od człowieka normalnego — chwilowo uspokojonego warjata będzie brał za zdrowego obywatela, a Bogu ducha winnego mieszkańca który jeszcze z biedy nie zwarjował za niebezpiecznego obłąkańca. Kto wie może nawet w urzędach będą siedzieli utajeni warjaci, warjatami będą motorowi i szoferzy, a tych zdrowych, którzy będą na nich narzekali wsadzać się będzie w kaftan bezpieczeństwa. Musimy więc być świadkami niebywałych historji nadających się świetnie jako temat do farsy. Będzie niebezpiecznie, chodzić po ulicy? A czy teraz jest bezpiecznie, kiedy buduje się nowe bruki?! Zwarjują ze strachu normalni ludzie? Niema obawy! Skoro nie zwarjowali dotąd z braku mieszkania, z powodu drożyzny, redukcji, obcinania pensji, podatków, rumacji, licytacji, długów i t. p. to już nic mu się nie stanie. Z urzędników zresztą tyle już razy „robili warjatów" różnymi obietnicami poprawy ich doli, że zahartowani są dostatecznie. A reszta mieszkańców, nie urzędnicy? Jeśli się boi, niech wyjedzie. Będą mieszkania wolne. Może czynniki miarodajne, skąpiące pieniądze na Kulparków tak myślą? Wtedy niema co narzekać na brak zrozumienia tej sprawy. Przeciwnie, owszem, chwała Bogu!...

rrr.

—oo—

— **Nominacja.** Prof. dr. Henryk **Schipper**, literat i publicysta objął stanowisko profesora literatury polskiej w Państwowem Seminarjum nauczycielskiem w Warszawie. Prof. dr. Schipperowi, którego serję artykułów o kryzysie ideowym młodzieży drukowaliśmy niedawno w naszem piśmie, zasyła Redakcja „Kurjera Lwowskiego" życzenia owocnej pracy na nowym posterunku.

— **Kurs kierowców automobilowych.** Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie rozpoczyna w swej szkole kierowców samochodowych dnia 1 września b. r. **3-miesięczny kurs nauki jazdy.** Kurs będzie obejmował prócz nauki jazdy, naukę wykonywania najpotrzebniejszych napraw motoru i automobilu, praktyczne wykłady z zakresu budowy motoru i wozu oraz wykłady przepisów administracyjno-policyjnych.

Zgłoszenia na kurs przyjmuje i bliższych wyjaśnień udziela Oddział techniczno-przemysłowy Izby ul. Bourlarda 5, II. p. od godziny 9-tej do 2-giej.

— **Nagły zgon.** Pociągiem stanisławowskim do Lwowa przyjechała Teodora **Cisakowska**, żona policjanta gminnego w Monasterzyskach koło Buczacza, celem leczenia się tu na astmę. Gdy schodami w towarzystwie męża udawała się do wyjściowego tunelu, nagle upadła i w kilka sekund później zakończyła życie. Zwłoki jej przeniesiono do kolejowego ambulatorjum.

— **Pożar pod Lwowem.** W Piaskach pod Lwowem wybuchł wczoraj pożar w zagrodzie Ewy **Byłyń**, który zniszczył spichrze wraz z zbożem i inwentarzem. Szkoda wynosi kilka tysięcy złotych. Zachodzi podejrzenie podpalenia. Dochodzenia prowadzi policja powiatowa.

Z targu.

Lwów, 20 sierpnia

Ceny nabiału: 1 l mleka 30—40 gr., litr śmietany 1·40—2 zł., 1 kg. masła 5—6·— zł., sera 1·20—1·60 zł.

Jaja: po 13—15 gr.

Kurczęta: po 3—5 zł. para.

Jarzyny: 1 kg. młodych ziemn. 15—20 gr., ogórki po 2—5 gr. sztuka, wiązka pietruszki 5 gr., kalafiory po 20—50 gr, kalarepa po 5 gr., 1 kg. fasoli szparagowej 60 gr. wiązka marchwi 5 gr.

Owoce: 1 kg. jabłek 40 gr. do 2 zł., gruszek 60 gr. do 2 zł., śliwek 1·50.

—oo—

— **Reorganizacja aresztów policyjnych we Lwowie.** W związku z rewelacjami prasy lwowskiej o nieporządkach w aresztach policyjnych których ofiarą padł śp. Roman Wenkler, odbyła się wczoraj w Województwie lwowskiem **konferencja czynników administracyjnych z wojewodą**, na której powzięto uchwałę przedsięwziąć reorganizację zarządu aresztów policyjnych.

— **Tragiczny wypadek.** W Drohowyżu zginęło od wybuchu niewystrzelonego granatu 2 ludzi. Jak wykazały dochodzenia, granat ten pozostawiony został na polach przez **6 pułk artylerji**, który obok Drohowyża odbywał ćwiczenia w ostrem strzelaniu.

— **Nieszczęśliwy wypadek.** Jan Buk 15 letni pastuszek z Kozielnik pasł krowy na nasypie kolejowym obok dworca w Persenkówce. W chwili, gdy Buk spacerował sobie po szynach **nadjechał pociąg.** Lokomotywa nagłem uderzeniem zrzuciła chłopca z nasypu. Wskutek upadku złamał on nogę i doznał wstrząsu mózgu.

— **Kradzież pieczywa.** W piekarni Mosesa **Entzweiga** przy ul. Śnieżnej liczba 7 od dłuższego czasu popełniano systematyczne kradzieże pieczywa. Obecnie wyszło na jaw, kto jest sprawcą i policja aresztowała dwóch pomocników piekarskich a to Antoniego Kandla i Izaaka Streitfelda.

— **Kradzież na dworcu kolejowym.** W poczekalni trzeciej klasy na głównym dworcu kol. odjazdu pociągu oczekiwał Feliks **Czerniak**, kapral 43 pp. w Brodach, wraz z Józefą **Komarówną**, pochodzącą z Letni k. Drohobycza. Mając wiele czasu do odjazdu, oddali swoje pakunki pod opiekę jakiegoś podróżnego, a sami udali się na przechadzkę w ulicę Dojazdową. Gdy po niedługim czasie wrócili, nie zastali ani owego podróżnego, ani swoich pakunków. Podróżny zabrał kosz z garderobą Czerniaka i gotówką 62 zł., zaś Komarównej pakunek, zawierający kilka jej sukienek i bieliznę.

— **Złodziej z Wilna na występach we Lwowie.** Policja przyaresztowała podejrzaną parę, która na szkodę **Jana Pawłowskiego**, zam. przy ul. Ciłowej 2. skradła trzy szale jedwabne wartości 140 zł. W policji następnie stwierdzono, że jestto para złodziejska pochodząca z Wilna, a mianowicie Chaja **Lea Wojnerowicz**, zam. przy ul. Kopalnica 8 i Effy **Gerschanów**, zam. przy ul. Szpitalnej.

— **Włamanie.** Tej nocy jakiś sprawca włamał się do mieszkania Michała **Korzeniowskiego** przy ul. Kochanowskiego l. 38. Zabrał on stamtąd garnerobę oraz gotówkę.

— **Kieszonkowy złodziej.** Do aresztów policyjnych dostał się niejaki Józef **Dudziak**, liczący 22 lata, zam. w Sokolnikach Nr. 107 pod Lwowem. Dopuścił się on kradzieży kieszonkowej na szkodę Edwarda Bogara, zam. przy ul. Mącznej 21, któremu skradł 726 zł.

—oo—

WALKA Z DROŻYZNĄ WE FRANCJI.

Paryż, 18. 8. (PAT.) Dziś rano odbyło się posiedzenie rady gabinetowej, na którem zastanawiano się nad środkami zwalczania drożyzny Posiedzenie rady ministrów odbędzie się w piątek.

Targi Wschodnie.

URZĄD POCZTOWY „TARGI WSCHODNIE".

Z dniem 2 września r. b. wchodzi w życie urząd pocztowy, telegraficzny i telefoniczny na placu powystawowym we Lwowie z nazwą „**Lwów — Targi Wschodnie**", na czas trwania Targów tj. do 15 września włącznie.

Zakres działania tego urzędu obejmuje:

1) W dziale pocztowym, przyjmowanie wszelkiego rodzaju przesyłek tak poczty listowej, jak i paczkowej i doręczanie tychże na terenie „Targów Wschodnich"; 2) W dziale telegraficznym przyjmowanie i doręczanie telegramów; 3) W dziale telefonicznym przeprowadzenie rozmów miejscowych i między-miastowych.

Służbę **oddawczą** t. j. doręczanie przesyłek poczty listowej i paczkowej dla okręgu urzędu pocztowego „Lwów — Targi Wschodnie" uskuteczniać ma urząd pocztowy Lwów 1.

AKCJA HODOWCÓW DROBIU NA TARGACH WSCHODNICH.

Targ drobiu, gołębi i królików, który pod patronatem państwowego Banku Rolnego urządza **Tow. hodowców drobiu i królików we Lwowie wspólnie z sekcją chowu drobiu Tow. Gospodarskiego Wschodniej Małopolski na placu VI. Targów Wschodnich w osobnym pawilonie wystawowym w pobliżu głównego wejścia od 5-go do 9-go września, zapowiada się doskonale i będzie wydatnie przez hodowców obesłany. Obok kur, panterek, indyków, kaczek, gęsi, gołębi, pawi, łabędzi i królików, obejmie on drób bity, i wyroby z niego, jak półgąski, pasztety i t. p., futerka i skórki królicze, oraz wyroby z tych materjałów, aparaty i przyrządy do hodowli, szkodniki drobiu, środki lecznicze i szczepionki używane w chorobach drobiu i królików, oraz wydawnictwa naukowe z zakresu hodowli ptactwa domowego i królików.**

W dniu otwarcia Targów ukaże się z druku bogato ilustrowany pamiętnik, który będzie zawierał nietylko systematyczny spis okazów i wystawców, ale i obszerną treść z zakresu gospodarczego znaczenia hodowli drobiu, gołębi i królików, oraz ryciny i opis rozmaitych ras tych zwierząt, jak niemniej widoki wzorowych kurników niektórych wybitnych Zakładów hodowlanych z Małopolski.

—oo—

Kurjer ekonomiczny.

OBRÓT BEZGOTÓWKOWY.

Obroty Izb Rozrachunkowych w lipcu b. r. wykazują dalszą poprawę, a mianowicie: wzrost z 77 na 86 milj. Wzrost ten dotyczy szczególnie Warszawy, gdzie obroty z czerwca wynosiły 47, w lipcu zaś 55 milj.

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE W. P. K. O.

Wkłady oszczędnościowe w P. K. O. wykazały w ciągu lipca dalszy wzrost, w końcu czerwca wkłady wynosiły 15.8 milj. zł. w połowie lipca 16.7, 31 lipca 17.5, 10 sierpnia 18.2, miljn. zł.

EKSPORT DRZEWA.

Eksport drzewa polskiego ciągle się zwiększa. Pośrednicy drzewni, którzy zarabiają przy większych transakcjach z naszymi eksporterami bardzo poważne prowizje „wypychają" na rynki europejskie przedewszystkiem drzewo polskie. **Wielkie ilości drzewa importuje Anglja, następnie Holandja, Belgja a ostatnio Niemcy i Czechosłowacja.** Na rynku wewnętrznym panuje mocniejsza tendencja z powodu braku niektórych gatunków towaru, co tłumaczy się zwiększonym eksportem. Prowincja nabywa większą ilość desek przeznaczonych dla celów budowlanych. Poszukiwane jest również **drzewo opałowe.**

NAWOZY SZTUCZNE.

Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie rozpoczęła z początkiem lipca **sprzedaż nawozów na sezon jesienny, udzielając rolnikom jaknajdalej idących ulg kredytowych.** Ceny pozostały naogół takie same jak w sezonie wiosennym. Hurtownicy otrzymują przy niektórych gatunkach kredyt 3 — 4 miesięczny, za niektóre zaś towary muszą płacić 1/3 część gotówką, resztę wekslami z terminem do 6 miesięcy. Podobne ceny i warunki dają sp. akc. Eksploatacji Soli Potasowej we Lwowie i inne. Na rynku uwydatnia się znaczne zapotrzebowanie na tomasynę.

GIEŁDA LWOWSKA.

Nastrój ospały. Transakcje naogół skromne. Akcje bankowe zaniedbane. — W Cegielskim zaofiarowanie zwiększone. W (płacenia: Parowozy 0.34 (0.37 towar). Lokomotywy 0.95, Górka 13.50 (bez zaofiarowania). — Akcje handlowe bez podaży i bez popytu. — Tendencja chwiejno - zniżkowa. — Usposobienie bez ochoty.

Kotowane: Chybie 15.30, 15.25; Cegielski 18.25; Gazolina 2.25; Tesp 15.75.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj w dalszym ciągu tendencja lekko zwyżkowa. Obrót średni.

Dolary amer. 9.05 — 9.06; dol. kanad. 8.98 — 9.00; kor. czeskie 0.26 i jedna piąta — 0.26 i pół; leje 0.04 i jedna ósma — 0.04 i pół; franki franc. 0.21 i pół — 0.22; franki szw. 1.70 — 1.75; funty szterlingi 42.20—42.60.

Złoto: 20 kor. 36 — 36.40; 20 frk. 33.50 — 34.00; 20 mrk. 41.50 — 42.00; 10 rubli 45.50 — 46.00.

Srebro: kor. austr. 0.74 — 0.78; 5 kor. austr. 3.90 — 4.15; flor. 1.95 — 2.10; ruble 3.10 — 3.24; kop. za rubel 1.55 — 1.65.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Sytuacja analogiczna do wczorajszej. Ceny niezmienione. Tendencja ustalona. Usposobienie nadal ożywione.

Pszenica nowa z natychmiastową dostawą 42 zł. Żyto nowe z natychmiastową dostawą 28.50 zł. Owies nowy z natychmiastową dostawą 24 zł.

Kurjer Radjowy

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

Warszawa (480). Godz. 17. Odczyt prof. Mościckiego o najnowszej historji Polski. — Godz. 18: Odczyt p. Pełczyńskiej p. t.: „Kobieta dzisiejsza". — Godz. 19. Odczyt p. Suskiego p. t.: „Podział administracyjny Rzeczypospolitej". — Godz. 20: Koncert kameralny. Utwory **Beethovena,** Schuberta i Brahmsa.

Berlin (504). Godz. 20.30. „Słomiana wdówka", operetka w 3 aktach Leo Blecha.

Hamburg (392.5). Godz. 20.30. Koncert z Alster.

Rzym (425). Godz. 21.45. Koncert lekkich utworów.

Praga (368). Godz. 20.02. Koncert na tamburinach, instrumentach dętych etc.

Londyn (365). Godz. 20.30. „Rigoletto", opera Verdiego.

NIECO O GŁOŚNIKACH RADJOWYCH.

Jak mało ludzi, posiadających głośniki radjowe, jest zadowolonych. Jeden głośnik charczy, drugi kwiczy, trzeci stęka, i właściwą nazwą dla takiego instrumentu byłaby nie głośnik, ale raczej wyjnik. Bo i naprawdę, trudno znaleźć głośnik, któryby na to miano w pełni zasługiwał.

Czego wymagamy od dobrego głośnika? Otóż to, by oddawał on muzykę czysto **bez faworyzowania tonów wysokich,** a oddawania tonów niskich skrzecząco i by słowa **mówione były** o barwie naturalnej. Głośniki, posiadające membranę płaską, nie mogą odpowiadać tym wymogom, a to dlatego, że membrana ta posiada przez swój ciężar pewną własną frekwencję i dlatego przy pewnych tonach oddaje je bardzo silnie zwiększstałcone. Tak samo, jak nikt nie mógłby śpiewać, gdyby na piersiach położono mu ciężar 1.000-kilogramowy. Istnieje jednakowoż **jeden typ głośników, cieszących się zdawna sławą.** Tymi głośnikami są **głośniki Browna,** znanej firmy angielskiej.

Posiadają one membrane **koniczną** z cieniutkiej, jak papier, blachy aluminiowej, z umieszczonym nad magnesami, również konicznie ustawionymi, języczkiem przytwierdzonym do membrany. — Ta lekkość membrany gwarantuje **wolność jej od wibracji przy pewnych frekwencjach** i dlatego zapewnia nam czystość niebywałą głosu, jak i muzyki. Są to głośniki, które w zachodnich stronach Europy nikt nie reklamuje, ponieważ reklamy one nie potrzebują i gdy tylko powie się jedno słowo: „Brown" — każdy schyla głowę przed tą nazwą. — U nas we Lwowie, widzieliśmy takie głośniki w firmie: **„Radjo-Kinofot", ul. Trzeciego Maja 11 A.** — Co ważniejsze, to to, że mimo swej jakości nie są one droższe od innych, o wiele gorszych. Jeżeli więc który z amatorów pragnie zakupić głośnik, **to radzimy tylko ten fabrykat.**

KURJER SPORTOWY.

Dziś 70 p. p. (Górny Śląsk) - **6 p. lotniczy.** Zawody o mistrzostwo armji o godzinie 4 na boisku 19 p. p. na Cytadeli.

Team A. - Team B. 3:0 (3:0). W pierwszej połowie przewaga Teamu A., który uzyskuje trzy bramki przez Witkowskiego, Steuermanna i Winnickiego, po przerwie gra równa. — Sędzia p. Boder. Publiczności 1000.

Pogoń II. - Sparta II. 11:0 (6:0). Zasłużone zwycięstwo Pogoni w mistrzostwie rezerw, która przewyższała przeciwnika pod względem taktycznym i technicznym. Sędziował p. Szydłowski.

ZAWODY PAŃ.

W niedzielę, 22 b. m., rozegrają żeńskie drużyny czołowych klubów zawody w piłce ręcznej w czasie zawodów lekkoatletycznych Lwów-Warszawa, o godz. 10.30 przed poł. w parku I. L. K. S. Czarni; godz. 12.00: Z. T. G. Dror - Hasmonea; — godz. 12.30: Czarni - Lechia, ze względu na to, że zawody pań są za granicą bardzo licznie odwiedzane, powinna publiczność sportowa Lwowa pójść śladem sąsiadów, — wybierając się na powyższe zawody, które poprzedzą mecz lekkoatl., budzący wielkie zainteresowanie.

ZAWODY O MISTRZOSTWO ARMJI.

Dnia 20 b. m., godz. 16-ta i dnia 21 b. m., godz. 15.15, odbędą się zawody w piłce nożnej elim. o mistrzostwo armji między drużynami: **6 p. lotn., 3 p. p. Leg. i 70 p. p.** — na boisku 19 p. p. Cytadela. Dnia 21 b. m. zawody o mistrzostwo klasy A. Hasmonea - Lechia również na boisku Cytadeli, godz. 16.45. Podczas zawodów przygrywać będzie przez oba dni orkiestra wojskowa. Zawody zapowiadają się interesująco. —

OSTATECZNY SKŁAD DRUŻYNY PAŃ NA IGRZYSKA W GOETOBORGU.

Polski Związek Lekkoatletyczny ustalił ostatecznie listę zawodniczek, które wyjeżdżają w dniu 21 — 22 b. m. do Goetoborga na Igrzyska Kobiece, a mianowicie: Konopacka, Woinarowska, Czajkowska, Grabicka, Jabłczyńska, Sadkowska, Taborowiczówna.

Z ramienia Związku Dziennikarzy Sportowych, jedzie prezes p. W. Sikorski.

Na zawody pływackie o mistrzostwo Europy w Budapeszcie, wyjechali St. Siwicki (AZS) i kpt. Kuncewicz (WKW).

Z ZAGRANICY.

Drezno. Reprez. Drezna - Budapeszt 5:1 (3:1). Druga klęska Budapesztu.

Tallin. S. C. Kalew - Vivo A. C. (Budapeszt) 8:3 (2:2).

Ryga. Finlandja - Łotwa 4:1 (3:0).

Praga. Sparta została mistrzem Ligi profesjonalnej.

Wiedeń. Austrja rozegra w dniu 19 września 4 zawody reprezentacyjne a to: Austrja-Węgry we Wiedniu, Budapeszt - Wiedeń w Budapeszcie, Budapeszt - Wiedeń w Budapeszcie (team amatorski) i Graz - Wiedeń w Grazu. Wniosek PZPN-u na rozegranie zawodów z Polską w tym samym dniu, został odrzucony.

W. A. C. wyjeżdża do Hiszpanji i rozegra w czasie od 11 września do 3 października 8 zawodów w Gijon, Ovideo, Barcelonie i Walencji.

„WARSZAWA" — „LWÓW".

Pierwsze w Polsce zawody międzymiastowe w piłce ręcznej rozegrane zostaną w niedzielę 22 b. m. o godz. 4-tej na boisku I. L. K. S. „Czarni". Reprezentacyjna jedynastka Lwowa złożona z najlepszych graczy, dołoży wszelkich starań, ażeby wyjść z tego pierwszego spotkania z honorem. Skład drużyny ustalony zostanie po zawodach Team A — Team B. rozegranych w piątek 20 bm. o godz. '.30 w parku „Czarnych". Dalsze szczegóły w afiszach.

CEL WYSTAWY PRZEMYSŁOWO-SPORTOWEJ W WARSZAWIE.

W dniu 21 b. m., nastąpi otwarcie Wystawy Przemysłowo - Sportowej, która trwać będzie do dnia 10 września b. r. Wystawa zorganizowana będzie na terenach Warszawskiego Towarzystwa Kolarskiego, na Dynasach, w wielkiej sali gmachu, o raz w kioskach, na otwartem powietrzu. Przez cały czas trwania wystawy, odbywać się będą codziennie imprezy sportowe, jak piłka nożna, lekkoatletyka, kolarstwo, piłka rowerowa, wyścigi samochodowe, motocyklowe, uruchomiona zostanie strzelnica z broni małokalibrowej i łuków, gra polo, konkursy hippiczne, zapasy i podnoszenie ciężarów i t. p.

Kupno i sprzedaż.

DEPEŃ do smażenia i na nalewki zł. 9 pomidory zł. 9 śliwki węgierskie zł. 9 gruszki stołowe zł. 8·50, jabłka zł. 8·50 wysyła w 5-kg. koszykach franko za zaliczką A. Wenkert, export owoców, Zaleszczyki. 2489

ENCYKLOPEDJA Powszechna Orgelbranda z licznemi ilustracjami, mapami itablicami kolorowanemi, 16 tomów, prawie nowych, oprawnych w półskórek, sprzeda Księgarnia Małopolska Lwów, Zyblikiewicza 7. 2488

Różne.

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Rawa ruska Jakób Schor rocznik 1900. 2490

UPRASZAM osoby znające miejsce pobytu Stefana Marcinkowskiego syna Jana, urodzonego 1879, o łaskawe zawiadomienie: Aniela Marcinkowska, Borysław, skrytka 190, Województwo Lwowskie. 2461

GRAFOLOGINI-chiromatka od 10-1, 4-7, Bema 6 I p. 2466

Mieszkania.

3 POKOJE z łazienką, z kuchnią lub bez, najchętniej w okolicy Politechniki poszukuje bezdzietne małżeństwo. — Zgłoszeuia pod „E. W. inżynier" w administracji. 2475

POKÓJ z utrzymaniem, fortepian, Telefon w domu, do wynajęcia. Informacje: Tarnowskiego 20/II drzwi nr. 10 lub listownie pod „37-10" Lwów I. Skrytka nr. 19. 2468

PRZYJMĘ na mieszkanie z całem utrzymaniem od 1-go września br. kilka uczenic z niższych klas. Opieka zapewniona, fortepian w domu, możliwa konwersacja niemiecka, bliższa wiadomość Batorego 9. II. piętro przez ganek na lewo. między godziną 3-5-tą. 2491

Nauka i wychowanie.

BEZPŁATNIE listownie wyucza stenografji wszystkich instytut Stenograficzny, Warszawa, Krucza 26. 2083

STARANNIE i tanio przepisuje na maszynie. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw." pod „Szybkość". 1334-5

CHOROBY weneryczne 1·20, Zboczenia płciowe 1·00. Kobietki (aforyzmy) 2·50. Z kim się żenić 1·00, Za kogo wyjść zamąż 1·00, Życie płciowe 2·00, Dwie moralności 0·80, Miłość bez skazy 0·75. Każdą osobno lub wszystkie razem za 8·60 franko wysyła Księgarnia Wielkopolska Poznań, Podgórna 10/29. 2376

Posady i praca.

SZWACZKA poszukuje szycia po prywatnych domach. Zgłoszenia do Adm. „K. Lw." pod „szwaczka". 2484

SZOFER z dłuższą praktyką przyjmie posadę na skromnych warunkach w miejscu lub na prowincji Ilnicki ul. Nowa 19. Zamarstynów Lwów. 2419

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr, Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar" 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej.

Nakładem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński,
Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19.